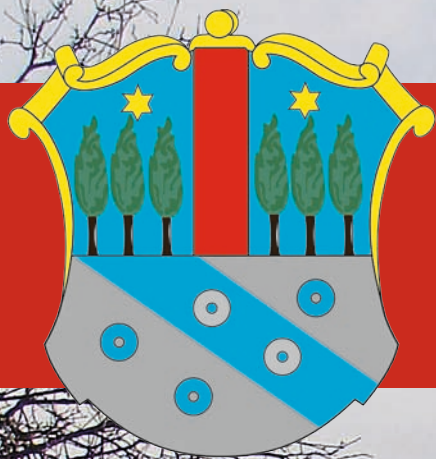

Poština plačana pri pošti 2277 Središče ob Dravi

SREDICA

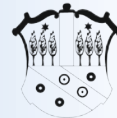
GLASILO OBČINE SREDIŠČE OB DRAVI

letnik III

številka 1

Marec 2009

Zlatka Marčec, članica uredniškega odbora

Od pustnih krofov do dneva žena

Na pustno nedeljo zjutraj smo s prijatelji kramljali v našem priljubljenem kotičku - v slaščičarni Pri Rupertu, pili kavo in se sladkali z odličnimi domačimi krofi, ki jih je pripravila Milica. Dobro razpoloženi smo uživali v hudomušnih dovtipih in dobronamernem zbadanju. Obilica smeha je botrovala zahtevni analizi podeljevanja nagrad na sobotnem karnevalu. Zbrana družba, že navajena na medsebojne bodice, se je sproščeno zabavala. Ob tem je moški del družine naenkrat složno zavzel stališče, da bi ženske pravzaprav morale biti doma in se po dobri stari navadi posvetiti pripravi krofov. Ženske smo jim takoj vrnile milo za drago: spomnile smo jih na bližajoči se dan žena - predvsem na to, naj razmislijo, s čim nas bodo domiselno obdarili.

Razšli smo se med smehom, šalami in dobro razpoloženi, kljub temu pa sem imela nekoliko slab občutek, ko sem odhajala s paketom kupljenih krofov v rokah. Mogoče pa bi res moralo doma malce zacvrčati in zadišati ...

S podobno mešanici občutki krivde se kot ženska spopadam velikokrat. Ker se moj delovni dan v službi le redko konča po osmih urah, se počutim kot neodgovorna mama, ker praviloma zadnja prihitim po otroka v šolo. Ko pred prihodom domov spotoma že v poznem popoldnevu v naglici poskušam v najbližji trgovini nakupiti živila za kosilo, ali bolje rečeno večerjo, in ob tem namenoma pozabim na vsa načela zdrave prehrane ... Otroke poslušam le z enim ušesom, ker mi misli uhajajo k davčnemu inšpektorju, ki se je pred kratkim najavil ... Ko molče sprejemem taščino pomoč v borbi s plevelom, ki se veselo bohoti na mojem vrtu, spet potlačim neprijetne občutke, saj vem, da se moram posvetiti študiju novih predpisov; brez poznavanja le-teh enostavno ne gre! Ali, ko se končno v pristo soboto s hčerko odpravim na že dolgo obljubljeno pohajkovanje po trgovinah, pa večino časa brskam po torbici za telefonom, ki me s svojim zvonjenjem nenehno opozarja na dejstvo, da služba zahteva celega človeka. In ko se zvečer namesto rekreacije ob televizorju poskušam seznanjati z aktualnimi dogodki po svetu in doma, me ponovno prešinejo občutki nelagodja, tokrat ob pogledu na urejene in uspešne ženske, ki so dejavne v poslovnem ali javnem življenju. Kako zmorejo? Kako jim uspeva v tem pretežno »moškem svetu«? Kakšno je njihovo družinsko življenje? Ali ga sploh imajo?

Zavem se, da živim v delu sveta, kjer imamo ženske po zakonodaji enake pravice kot moški, saj je enakopravnost temeljna vre-

dnota. Toda - ali je res tako? Navade v vsakodnevnom življenju so še vedno močno pod vplivom tradicije in marsikje drugačne od teh načel. Mogoče pa smo ženske še vedno preveč zadovoljne le z rožicami ob dnevu žena in materinskem dnevu! Sploh poznamo izvor in namen obeh praznikov? Smo pozabile, da je dan žena mednarodni dan žensk, ki je posvečen praznovanju ekonomske, politične in socialne enakopravnosti in dosežkov žensk. Da ne bomo dvomili, ali je ta praznik še sploh smiselno praznovati, bom navedla nekaj zgodovinskih podatkov.

Pobudo za praznovanje 8. marca je dala Clara Zetkin leta 1910. Prvič so ga praznovali 1911 v Avstriji, Nemčiji, Švici in na Danskem, sprva 19. marca, od leta 1917 pa ga praznujemo 8. marca. Na ta praznik se spominjamo tudi požara v tekstilni tovarni Triangle v New Yorku, kjer je leta 1911 izgubilo življenje več kot 140 žensk.

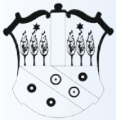
V Sloveniji je leta 1897 začel izhajati ženski časopis Slovenka, leto kasneje je bilo ustanovljeno prvo žensko društvo. Pomembna letnica je 1906, ko je Marija Urbajs kot prva Slovenka doktorirala na graški univerzi, in sicer iz filozofije. Danes nam je samoumevno, da gremo na volišča, toda splošna volilna pravica je bila v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji uzakonjena šele 1945. Leta 1974 je bila z ustavo naše bivše skupne države sprejeta pravica do svobodnega odločanja o rojstvu otrok, tri leta kasneje pa je bila uzakonjena pravica žensk do umetne prekinitve nosečnosti tudi zaradi drugih, ne le zdravstvenih razlogov.

V mesecu marcu praznujemo pravzaprav dvakrat, ob praznovanju dneva žensk je spet v veljavi 25. marec, materinski dan, ki je posvečen vsem materam.

V teh časih, ko nas v prihajajočo pomlad spremlja recesija, zmanjšanje zaposlenosti in negotovost, sta rožica in vzpodbudna beseda ženskam in materam ob obeh priložnostih še posebej zaželeni. Opevanje pridne, marljive žene in matere, ki se vedno in povsod žrtvuje za druge in molče prenaša tegobe življenja, ni potrebno. Medsebojno razumevanje in spoštovanje nam bo olajšalo soočanje z izzivi in nalogami, ki so čedalje bolj zahtevne, a že zdavnaj ne več strogo ločene po spolu. Za nas ženske pa je pomembno, da se zavemo korenin in osnovnega pomena dneva žena in da ga praznujemo ponosno in dostojanstveno. S takim odnosom bomo pomagale oblikovati družbo, v kateri bomo lahko brez občutka krivde odgovorno izpolnjevale svoje delovne obveznosti in se udeletovale še na drugih področjih - tudi v naši občini.

Iskreno čestitamo
ob 55.občinskem prazniku
Občine Središče ob Dravi!

Župan in člani občinskega sveta Občine Središče ob Dravi

Jurij Borko, župan občine Središče ob Dravi

INVESTICIJE V LETU 2008

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Proračun za leto 2008 je bil prvi redno sprejet proračun. Ker je bil potrjen v decembru 2007, smo z investicijami lahko pričeli že v začetku leta 2008. Nekaj čez 300.000 EUR neporabljenih sredstev leta 2007 pa je znatno pripomoglo k temu, da je bilo veliko investicij in da je tudi investicijski vložek v letu 2008 bil zelo visok.

Naj kratko predstavim najpomembnejše investicije v letu 2008 in finančne vrednosti zanje:

SREDIŠČE OB DRAVI:

V juliju smo pričeli s prvo fazo prenove in adaptacije osnovne šole. Skupaj je bilo v letu 2008 vloženi približno 320.000 EUR, od tega je Ministrstvo za šolstvo in šport prispevalo 116.000 EUR. Pričeli smo tudi z urejanjem okolice Sokolane. Potrebni je kar nekaj vzdrževalnih posegov (ureditev stopnic in podestov, barvanje napušča in stavbnega pohištva, ureditev coka in barvanje fasade).

Za dvorano smo nabavili nove stole in ozvočenje (v skupni vrednosti 26.000 EUR). Polovico sredstev je prispevalo Ministrstvo za kulturo.

Za ureditev trga v Središču smo uskladili in izdelali idejno študijo, naročena je bila dokumentacija za gradbeno dovoljenje, za katerega je že vloženi zahtevek. Izvedba prve faze se predvideva v prvi polovici leta 2009.

Za vodovod Kolodvorska ul. – farma je izdelana idejna zasnova, ki je bila potrjena; naročena in izdelana je tudi dokumentacija za gradbeno dovoljenje, za katerega je že vloženi zahtevek. Izvedbo projekta predvidevamo v prvi polovici leta 2009.

V občinski zgradbi smo uredili za potrebe občanov E-točko. Investicijo v višini 7.000 EUR je sofinanciralo Ministrstvo za gospodarstvo – v višini 5.500 EUR.

Dvorana Sokolana

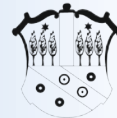

Prenova OŠ

V vrtcu Središče ob Dravi smo adaptirali, preuredili in na novo opremili kuhinjo, ki je bila v zelo slabem stanju. Vrednost projekta je bila 32.000 EUR.

Kuhinja v vrtcu

Nadaljevanje s prejšnje strani

OBREŽ:

Dokončali smo pločnik in avtobusni postajališči, kar smo začeli graditi leta 2007. Končna vrednost projekta znaša 222.000 EUR, 161.000 EUR pločnik in 61.000 EUR avtobusni postajališči – skupaj z razsvetljavo.

Rekonstruirali in asfaltirali smo javno pot Masten - Horvat, v dolžini 470m. Uredili smo tudi vsa pripadajoča dela za meteorno vodo. Vrednost investicije je bila 35.000 EUR.

Po predlogu občine bodo Slovenske železnice prenovile železniško postajo v Obrežu, ki je bila predvidena za rušenje. Dokončanje del je predvideno v marcu 2009. Vložek občine bo 3.000 EUR.

Pločnik in avtobusne postaje Obrež

Cesta Masten - Horvat Obrež

Železniška postaja Obrež – pred obnovo

Vobnovi

GRABE:

V mesecu marcu smo porušili staro šolo (7.300 EUR). Ob pomoči Elektra Ormož smo uredili električne vode in del javne razsvetljave, za kar smo namenili 4.500 EUR.

Pristopili smo h kompletni prenovi Vaškega doma Grabe. Urejena je tudi notranjost doma s kuhinjo in WC. Pa tudi vodovod, kanalizacija, ogrevanje ... Prenova je stala 22.000 EUR.

Podjetje VGP Drava Ptuj je očistilo in uredilo potok Črncet skozi naselje Grabe in Središče, vse do točke 150 m južno od železniške proge. Projekt je ocenjen na pribl. 55.000 EUR, od tega je občina prispevala 8.300 EUR. Zadnji odsek bo urejen spomladi 2009.

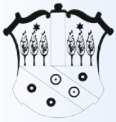

Stara šola Grabe

Vaški dom Grabe

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

ŠALOVCI:

V Šalovcih smo v letu 2008 izvedli tri investicije.

Obnova kapele v Zgornjih Šalovcih je stala 8.800 EUR. Tam smo naredili tudi nov električni priklop in obnovili ograjo. Občani Šalovcev so uredili dostop do kapele in njeno okolico.

Skupaj z občino Ormož smo na novo zgradili most na lokalni cesti Šalovci - Loperšice (pri Željku Klobučarju). Vrednost investicije je bila 35.200 EUR, vsaka občina do polovice.

V okviru programa »Južna meja« smo skozi Šalovce preplastili 3.000 m lokalne ceste in v Spodnjih Šalovcih zgradili dve avtobusni postajališči. Vrednost preplastitve je 237.000 EUR, za investicijo pa smo pridobili 171.000 EUR državnih in evropskih sredstev. Vrednost avtobusnih postajališč je bila 25.000 EUR.

Most Šalovci

Kapela Šalovci

Lokalna cesta in avtobusna postajališča Šalovci

GODENINCI:

Izvedene so bile tri investicije:

- meteorna kanalizacija v dolžini 160 m, preseka 80 in 30 cm, v vrednosti 9.100 EUR,
- avtobusno postajališče – montažno, v vrednosti 2.650 EUR,
- javna razsvetljava, v vrednosti 13.100 EUR.

Kanalizacija Godeninci

Javna razsvetljava Godeninci

Avtobusno postajališče Godeninci

Zraven navedenih investicij smo za vzdrževanje lokalnih cest namenili pribl. 30.000 EUR, za vzdrževanje javnih poti pa pribl. 15.000 EUR. V tem sklopu smo financirali ureditev starega smetišča in čiščenja meteorne jarka Draga v Obrežu.

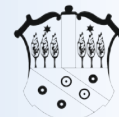
OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA

Prispevke za glasilo, rešitve križank in nagradnih vprašanj pošiljajte na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na urednistvo@sredisce-ob-dravi.si, lahko pa jih oddate tudi v poštni nabiralnik v avli občinske zgradbe.

Za naslednjo številko glasila pričakujemo vaše prispevke do 15. maja 2009. Vsem avtorjem prispevkov se iskreno zahvaljujemo in si želimo uspešnega sodelovanja tudi v prihodnje, hkrati pa pozivamo vsa društva in organizacije, da sproti pripravite in posredujete prispevke o aktivnostih, ki jih izvajate. Bralce Sredice vabimo, da se nam pridružijo s svojimi prispevki in tako pomagajo pri ustvarjanju našega občinskega glasila.

Pred objavo v glasilo so vsi teksti lektorirani. Avtorje prispevkov, ki želijo po lektoriranju ponovno pregledati svoj tekst, prosimo, da to navedejo ob oddaji prispevka.

Vsem 30 reševalcem decembrske križanke, ki so poslali pravilna gesla, čestitamo in se zahvaljujemo za sodelovanje. Petdeset kilogramov sladkorja je dobila kot nagrado z žrebanjem Tilika Rakuša, Obrež 48, Središče ob Dravi.

Anica Škrinjar, predsednica Odbora za premoženje, finance in proračun

Poročilo o delu Odbora za premoženje, finance in proračun za leto 2008

Odbor za premoženje, finance in proračun Občine Središče ob Dravi se je v letu 2008 sestel na devetih sejah. Članom odbora je občinska uprava posredovala dokumentacijo v obravnavo. Odbor je opravil obravnavo gradiva najkasneje tri dni pred dnem, ko so bile sklicane redne seje sveta, ter svoja mnenja, stališča in predloge posredoval županu in občinskemu svetu.

Odbor je obravnaval predvsem:

- predloge aktov,
- odločitve iz pristojnosti občine na področju gospodarnega ravnanja s premoženjem (zemljišč, kulturnih domov in dvoran, uporabo prostorov društev),
- cenike za komunalne storitve,
- cenik za uporabnike vrtca,
- cenik za najem Sokolane,
- regresiranje prevozov srednješolcev,
- štipendiranje dijakov in študentov,
- upravljanje in vzdrževanje letnega kopališča v Ormožu,
- investiranje v zavod Zdravstveni dom Ormož,
- finančni plan Gasilske zveze Središče,
- zaključni račun proračuna občine za leto 2007,
- načrt razvojnih programov občine za leto 2008 zaradi sprememb in za proračunsko leto 2009,
- predlog rebalansa proračuna občine za leto 2008 in proračun za 2009,
- prispele prošnje in predloge občanov ter
- druge tekoče zadeve iz svoje pristojnosti.

Bojan Mlakar, predsednik Odbora za kmetijstvo in gozdarstvo

Poročilo o delu Odbora za kmetijstvo in gozdarstvo v letu 2008

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo sestavljajo trije člani: Jure Kolarič, Danilo Dečko in Bojan Mlakar. Odboru, ki se je v času od imenovanja sestel na šestih rednih sejah, predseduje Bojan Mlakar. V obdobju od druge polovice leta 2008 ter začetka letošnjega leta se je Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo sestel na dveh rednih sejah.

Člani odbora so poglobljeno razpravljali o programu dela, v smislu dogovora o delovanju in načrtovanju aktivnosti, ki se nanašajo na področje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja. Na predzadnji seji so se člani odbora seznanili tudi s prehodno oceno škode po neurjih s točo na območju občine Središče ob Dravi ter poglobljeno obravnavali predlog sklenitve pogodbe o združevanju sredstev za obrambo pred točo s pomočjo letal.

Na obeh zadnjih sejah pa je bilo težišče razprave namenjeno predvsem pripravi predloga občinskega Javnega razpisa o dodeljevanju državnih pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja za leti 2008 in 2009. Člani Odbora za kmetijstvo in gozdarstvo so podrobno razpravljali tudi o obeh občinskih proračunih (2008 in 2009). Ob tej priložnosti je potrebno seznaniti širšo javnost tudi z dejstvom, da so se vsi trije člani odbora usklajeno in kritično opredelili do višine sredstev, ki jih v naši občini namenjamo za razvoj kmetijstva. Očitno je, da so nesorazmernosti glede višine finančnih sredstev, predvidenih za razvoj kmetijstva, gozdarstva in nenazadnje tudi za razvoj podeželja. Še posebej izstopa nesorazmerje v primerjavi z višino sredstev za delovanje in razvoj nekaterih drugih proračunskih porabnikov.

Jasna Munda, predsednica Odbora za družbene dejavnosti

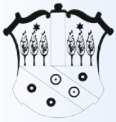
Poročilo o delu odbora za družbene dejavnosti v letu 2008

Odbor za družbene dejavnosti je delovno telo občinskega sveta. Odbor obravnava vse predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju izobraževanja, kulture, športa, otroškega varstva, socialnega varstva, zdravstvenega varstva, društev in prireditvev, ki mu jih posreduje občinska uprava in so svetu predlagani v sprejem, oblikuje o njih svoje mnenje in svetu poda stališče s predlogom odločitve.

Odbor se je v letu 2008 sestel na šestih rednih sejah, imel eno dopisno sejo in se enkrat sestel z društvi v občini.

Odbor je obravnaval oz. oblikoval:

- merila in kriterije za vrednotenje programov športa
 - merila in kriterije za vrednotenje programov kulture
 - merila in kriterije za vrednotenje programov turizma
 - letni izvedbeni program športa za leto 2008
 - letni izvedbeni program kulture za leto 2008
 - letni izvedbeni program turizma za leto 2008
 - pravilnik o dodeljevanju enkratne denarne socialne pomoči
 - pravilnik za vrednotenje programov organizacij in društev na področju humanitarnih in drugih dejavnosti
 - pravilnik o štipendiranju študentov
 - pravilnik o enkratni denarni subvenciji za prevoz srednješolcev
 - javni razpis za dodelitev štipendij
 - predlog pravilnika o najemu kulturnega doma Sokolana in inventarja
 - predlog rebalansa proračuna občine za leto 2008
 - predlog proračuna občine za leto 2009
 - predlog za pripravo nadaljevanja Središke kronike, predlagal člane uredniškega odbora in obravnaval predlog finančne konstrukcije za izdajo Središke kronike
 - predlog programa dela Policijske postaje Ormož za leto 2009
 - predlog za sofinanciranje preventivnega cepljenja deklet proti virusom HPV
 - predlog znižanega plačila vrtca v poletnih mesecih
 - predlog cenikov za vrtce
 - poročilo o varnosti igrišča pri vrtcu in potrebnih investicijskih delih v vrtcu
 - mnenje o uvedbi novih izobraževalnih programov na Gimnaziji Ormož in imenoval svojega predstavnika v delovno skupino za pridobitev novih programov
 - vloge občanov za finančno pomoč (pri študiju, pri izdaji knjige, ob rojstvu otroka, pri delnem povračilu stroškov prevoza, pri sofinanciranju osebnega asistenta invalidni osebi)
 - vloge pravnih oseb za finančno pomoč (pri izvedbi projektov za dijake, pri sofinanciranju prevoza dijakov, pri odkupu poslovnih prostorov, pri sofinanciranju dejavnosti)
 - aktivno sodeloval pri pripravi, organizaciji in izvedbi 54. občinskega praznika
 - predlog sestave Odbora za občinske prireditve in predlagal svojega predstavnika v tem odboru
 - predlog občinskih prireditvev v letu 2009
 - mnenje o lastništvu in vzdrževanju Doma kulture Obrež
- Odbor je obravnaval tudi ostale tekoče zadeve (priporočilo o dokumentiranju umetniških del, nabava opreme za Sokolano ...).

Anton Prosnik, predsednik Odbora za okolje in prostor

Poročilo o delu Odbora za okolje in prostor v letu 2008

Odbor za okolje in prostor pri Občinskem svetu Občine Središče ob Dravi je v letu 2008 imel tri redne seje, na katerih je v skladu s svojimi nalogami in pristojnostmi ter sprejetim delovnim načrtom obravnaval:

– izvajanje nalog občine s področja delovanja komunalnih javnih služb, kot so oskrba z vodo ter odvajanja odpadne vode, vzdrževanje cest, odvoz in deponiranje odpadkov, javne razsvetljave ...

– Obravnaval je odloke v pripravi in postopku za sprejem na Občinskem svetu.

V letu 2008 je s sprejemom Odloka o kategorizaciji cest ter Odloka o cestah na Občinskem svetu tudi pravno urejeno področje vzdrževanja občinskega cestnega omrežja. Vzporedno je predlagan še predlog programa vzdrževanja cest. Ostali akti, ki urejajo področje, so v pripravi.

– Obravnaval je pobude in predloge občanov ter spremljal njihovo izvajanje.

Od prejetih pobud je posebej omeniti pobudo v zvezi z evidentiranjem vplivov reke Drave na podtalne vode in ugotavljanje posledic na hišah in ostali infrastrukturi. Evidentiranih je 100 objektov

– hiše, ceste, vodovod, kjer je zaradi upada talnice prišlo do premikata in posledično pojava razpok. Zbrani podatki so dragocena osnova za strokovno presojo obsega in posledic sprememb, ki so v glavnem rezultat človekovega vpliva (jez v Ormožu, regulacije potokov ...)

– Spremljal je aktivnosti priprave prostorskega plana Občine Središče ob Dravi.

– Odbor je sodeloval pri pripravi projekta zaščite vodnih virov, kjer smo se skupaj s sosednjo hrvaško občino Nedelišče prijavi na razpis za evropska sredstva. V primeru, da bo projekt izbran, bomo dobili možnost sofinanciranja načrtov za izvedbo prepotrebne kanalizacije s čistilno napravo.

– Spremljal je izvajanje Načrta razvojnih programov s svojega področja.

Ob naštetih aktivnostih je odbor sodeloval še pri pripravi proračuna za leto 2009.

Na seji Odbora v decembru 2008 smo ocenili, da so bili sklepi in predlogi odbora upoštevani in občinska uprava jih je tudi izvedla povsod tam, kjer je to bilo mogoče.

Franc Krnjak, Zgodovinsko društvo Ormož

Dr. Vinko Brumen

“Prodoren mislec”

Ob stoletnici rojstva velikega rojaka

“Smo politični izseljenci, ker smo odšli iz domovine, da se odtegnemo oblasti, ki bi nam kratila svobodo življenja po naši lastni vesti in po lastnih prepričanjih,” tako je zapisal v spisu “Naši izseljenci tu in sedaj”. Ta kategorizacija je zajemala večino izseljenske inteligence, ki se je zaradi porajanja novega družbenega reda v Jugoslaviji izselila v daljno Argentino.

Dr. Brumen, malo znan med mojimi središkimi rojaki, prav tako neznan Slovencem, se je rodil 6. decembra 1909. leta v Šalovcih. Po končani ljudski šoli v Središču ob Dravi, Ormožu in Mariboru, se je davnega 1931. leta vpisal na ljubljansko univerzo, kjer je na filozofski fakulteti poslušal filozofijo pri **dr. Vebru** in pedagogiko pri središkem rojaku **dr. Ozvaldu**, pri katerem je bil asistent. Pri njem je leta 1935 doktoriral na temo *Blaže in Nežica, kulturno-pedagoški pomen Slomškovega dela*, za katero je dobil svetosavsko nagrado. Od vsega začetka je bil dr. Brumen prodoren mislec in pisatelj filozofskih in pedagoških del. V diaspori je uvidel vse dimenzije novega položaja in nevarnosti, ki so prežale na sorojake z mnogih strani. Izpopolnjeval se je na univerzah v Nemčiji in Angliji. Po vrnitvi v Ljubljano je »položil« profesuro in nato poučeval na ljubljanskem učiteljskišću. Področje Brumnovega filozofskega razmišljanja je zelo široko. Večkrat se je lotil karakterologije slovenstva, predvsem je razčlenjeval vprašanja o zdamskem slovenstvu in obravnaval etična vprašanja, v katerih je Brumen svaril pred prenačlenjenim in poabsolutenim načelom.

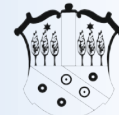
V letu 1945 se je umaknil v Gorico, kjer je bil do leta 1947 ravnatelj učiteljskišča. Tu je napisal več knjig in se nato preselil v Argentino. Tam je bil do upokojitve pri argentinski knjižni založbi “Kapelusz” in obenem predaval kot izredni profesor filozofijo in zgodovino slovenske filozofije na slovenskem oddelku ukrajinske filozofske-humanistične fakultete papeža Klimenta, podružnice v Buenos Airesu.

Umril je v Hurlinghamu pri Buenos Airesu 25. marca 1993. leta.

Markantna osebnost slovenske novejšje zgodovine je ostala vse življenje vdana slovenstvu, slovenskemu narodu in slovenskemu jeziku. V zadnjem spisu se Brumen, kakor tudi že prej, zavzema za dialog med Slovenci, za spravo in za priznanje drugačnosti med ljudmi nasploh. Njegova filozofska misel ima podstat v krščanstvu, iz katerega veje humanizem v največji možni meri.

Njegovo pedagoško in filozofsko misel želimo ob njegovi stoti obletnici rojstva, predstaviti domačinom in širši slovenski javnosti. Letos, dan pred njegovim rojstnim dnevom, 5. decembra 2009.

Zdenka Dogša

MED NAMI ŽIVIMO

PRIZNANJA SI NIKOLI NE ZASLUŽI EN SAM ČLOVEK. Rudolf Mlinarič ali »Hrostov« Rudek, kot ga vsi kličemo, je oseba, ki ti, potem ko se z njo pogovarjaš, polepša dan. S svojim veseljem, optimizmom, nesebičnostjo in nalezljivim smehom te nikakor ne more pustiti, ne da bi globoko razmišljal o njegovih izrečenih besedah. Zelo hitro spoznaš, da zna s svojim vedrim in pomirljivim značajem vedno in povsod ublažiti in odpraviti morebitne konfliktna situacije.

Kakšni so vaši spomini na otroštvo?

R. Mlinarič: Rodil sem se leta 1932 v kmečki družini na Grabah in na domačiji tudi ostal. Tukaj s svojo ženo živim še danes in vesel sem, da je naša hiša, predvsem ob nedeljah in praznikih, vedno polna. Moji starši so imeli na Dravi mlin, ki jim je prinašal dobrodošli »postranski« zaslužek. Naša kmetija je bila srednje velika, ravno pravnja za obilo dela. Prav zaradi potrebe po pomoči pri kmečkem delu mi starši niso dovolili po končani osnovni šoli oditi v šole.

Ne morem mimo tega, da vas ne bi vprašala o vaših šolskih letih ...

R. Mlinarič: Sedaj imajo otroci devetletko, tudi jaz sem iz generacije, ki je hodila devet let v osnovno šolo. Le da nas je bilo takrat v prvem razredu 54 učencev. V stari Jugoslaviji sem opravil tri razrede, ko pa so prišli Nemci, pa so naše učiteljice skupaj z njihovimi družinami odpeljali v Srbijo. Prišle so učiteljice iz Avstrije, ki niso znale niti besede slovensko. Jezikovni pouk je potekal tako, da je učiteljica s palico kazala na določene predmete in jih poimenovala po nemško. Mi smo morali za njo ponavljati. Tako smo se učili in čez nekaj mesecev smo se že morali pogovarjati po nemško. Od nemške učiteljice sem bil samo enkrat tepen, ker nisem hotel po nemško reči svinčnik je kratek, ampak sem se smejal. Upravitelj šole Lerch pa je bil »vun z vruga«. Prismolil mi je takšno zaušnico, da se mi je iz nosu spustila kri. Nekoč me je vprašal, kdaj je rojen Hitler, jaz pa sem rekel, da sem pozabil. Za kazen sem moral stokrat

napisati: Unser Führer Adolf Hitler ist am 20. 4. 1889 in Branau am Inn geboren. Nekaj učencev iz nemških družin je tudi hodilo v šolo. Zanje je rekel, da so »fon herenfolk«, mi pa, da smo »fon unterfolk«. Po končani vojni, torej po štirih letih nemške šole, smo nato hodili še dve leti v slovensko šolo. To smo dojemali kot nekakšno kazeno ali nadomestilo za vojni čas! Po osnovni šoli pa smo morali v zimskem času še dve leti obiskovati kmetijsko in gospodinjstvo šolo.

Ste bili kot mladenič »fakin« ali priden fant?

R. Mlinarič: Tak kot v glavnem vsi fantje na vasi. Marsikaj smo ušpičili, vendar škode, vsaj kakšne opazne, nismo delali. Včasih je kakšen gospodar našel jutraj na travniku seno vse na enem kupu ali pa svoj kmečki voz na kakšnem čudnem kraju ... Zato me danes žalosti, ko slišim ali vidim, da se nekateri mladi kratkočasijo in zabavajo tako, da stvari poškodujejo, uničujejo in s tem povzročajo veliko škodo.

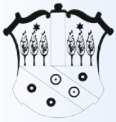
Vaš posel in hkrati ljubezen je čebelarjenje?

R. Mlinarič: Čebelar sem od svojega petnajstega leta. Navdušil me je sosed, ki je imel čebelnjak, in nam je včasih prinesel med, sam pa sem takrat še iskal nekaj, s čimer bi se ob kmetovanju ukvarjal. V začetku mi je bil to postranski posel, pozneje pa je postal enakovreden vir zaslužka na kmetiji ob kmetovanju. Od leta 1955 sem tudi član upravnega odbora Čebelarskega društva Središče ob Dravi in v njem sem opravljal različne funkcije. Društvo je bilo poleg Avto-moto društva najmočnejša organizacija po vojni v Središču. Prirejali smo tudi veselice in tombole ter tako popestrili družabno življenje v kraju. Nekaj čez štirideset čebelarjev nas je v najboljših letih pridelalo samo za trg letno več kot 10 ton medu. Danes nas je komaj še dvajset čebelarjev. A samo nekateri izmed njih še prodajamo večje količine medu Medexu, ostali pa ga pridelujejo za domačo rabo in za prodajo na drobno doma. Na žalost je malo tistih, ki bi se na novo odločali za čebelarjenje. Jaz sem ponosen na to, da moje delo nadaljujejo zet Ignac in vnuk Aleš z ženama ter vnuk Simon z dekletom.

Bili ste član poravnalnega sveta. Kaj lahko poveste o tem, predvsem tistim, ki ne poznajo vloge poravnalnega sveta v nekem okolju?

R. Mlinarič: Poravnalni sveti so bili ustanovljeni zato, da bi razbremenili sodišča »malenkosti«. Tu smo obravnavali predvsem manjše spore med krajani, največkrat med sosedi in mejaši. Svet je štel pet članov, pri čemer smo na vsaki obravnavi morali biti prisotni vsaj trije. Naša naloga je bila, da smo dosegli poravnavo, spravo, dogovor ali opravičilo med dvema strankama. Meni so pri tem delu veliko pomagale izkušnje, ki sem si jih pridobil v dveh mandatih kot porotnik na sodišču. Najbrž pa tudi sposobnost pomirjevalno vplivati na ljudi. Moram povedati, da to delo ni bilo lahko, saj si moral poseči v odnose med domačimi ljudmi, v domačem kraju. Še danes pa sem ponosen na dejstvo, da niti ena zadeva ni šla naprej na sodišče, kar pomeni, da smo vse uspešno pripeljali do rešitve. Pa tudi nobene kazni nismo nikomur dosodili, ker kazni ustvarja neke vrste sovraštvo naprej. Kot zanimivost naj povem, da je nekoč neka stranka govorila neprekinjeno dvajset minut. In še to – sporov med ženskami je bilo veliko več kot med moškimi. O prigodah, zanimivostih, problemih in značajih ljudi, ki jih v takšnih sporih spoznaš, pa nisem nikoli z nikomer govoril. Ko danes poslu-

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

šamo o zaostankih naših sodišč, me to ne čudi, saj gre poleg resnih zadev tudi vsaka malenkost in norost pred sodišče. Še en dokaz, da vse, kar je bilo nekoč, ni bilo slabo.

Kaj pa vaša aktivnost v različnih organizacijah, odborih, organih upravljanja?

R. Mlinarič: Tega dela je bilo zelo veliko. Leta 1950 sem postal predsednik Mladinskega aktiva Obrež – Grabe. To je bila moja prva funkcija. Deloval sem v Krajevnem ljudskem odboru, ki je imel sedež pri šolskih sestrah v Obrežu. Po letu 1953, ko je bila ustanovljena občina Središče in pozneje v krajevni skupnosti, sem bil aktiven skupaj trideset let. Več mandatov sem vodil vaški svet na Grabah. Več kot dvajset let sem bil predsednik pokopališkega odbora in več kot petdeset let član župnijskega odbora. Sodeloval sem pri obnovah obeh cerkva in župnišča. Od začetka do konca gradnje sem bil član odbora za izgradnjo Kulturnega doma Obrež. V prejšnji občini Ormož sem bil tri mandate občinski odbornik. V Šalovcih sem na volitvah dvakrat zmagal, zato sem pri občinskem šefu za gospodarstvo Križmančiču izposloval, da je začel skozi Šalovce voziti avtobus. Več mandatov sem bil tudi v upravnem odboru zemljiške skupnosti in delegat nekdanjega zbora združenega dela v takratni skupščini republike Slovenije. Od leta 1991, ko se je spet na novo ustanovila Agrarna skupnost Grabe pa do leta 2007, sem vodil njen upravni odbor in s tem vse aktivnosti v zvezi z vrnitvijo več kot tridesetih hektarjev zemlje ob reki Dravi nekdanjim lastnikom.

Kaj lahko poveste o svojem delovanju na področju zadružništva?

R. Mlinarič: Interese zadružnikov sem zastopal več kot osemindvajset let v različnih odborih nekdanje obreške zadruga, pozneje zadruga Središče ob Dravi in nazadnje ormoške zadruga. Kmetijske zadruga so bile zadolžene za uvajanje visokorodnih sort pšenice, hibridne koruze in sladkorne pese. Za visokorodne pšenice je bilo lahko, te so kmetje takoj sprejeli, za setev hibridne koruze pa je trajalo več kot deset let, da so jo vsi kmetje sprejeli. S setvijo sladkorne pese je bilo še težje. Odborniki zadruga smo morali hoditi od kmeta do kmeta in jih nagovarjati za setev teh poljščin. V naši občini se je pesa začela sejati že leta 1947 - za tovarno sladkorja v Osijeku. Povprečno so kmetje sejali po 10 arov zaradi sladkorja. Za 100 kg oddane pese smo namreč dobili 2 kg sladkorja. Od leta 1942 do leta 1952 je primanjkovalo hrane, zato je bila vsa hrana na karte. Po osebi je bilo določeno, koliko dobiš na mesec kruha, mesa, sladkorja itd. Celo cigarete so bile na karte - 10 cigaret na dan!

Čez tideset let sem bil v odboru hranilnice pri kmetijski zadrugi. Leta 1960 še nihče ni imel traktorja, šele s pomočjo posojil, ki so jih ljudje dobivali v hranilnicah, so si lahko začeli kupovati traktorje in ostale stroje. Zelo dolgo je veljala 4-odstotna obrestna mera za vloge in 7-odstotna za kredite. Kmetje so tako natančno vedeli, kako »dragi« so krediti. Delo je bilo na začetku zelo težko, saj ljudje v povojnem času niso imeli zaupanja v hranilnice. Pomagali smo si tako, da so lahko pridobili pravico do posojila le tako, da so v hranilnici pustili vsaj nekaj svojih prihrankov. Vedeti moramo, da so to bili časi, ko si še navadnega kolesa večina kmetov ni mogla kupiti brez posojila iz hranilnice. Hranilnice in pozneje hranilno-kreditne službe so bile podpora tudi pri gospodarjenju zadrug, zato ni prav, da so bile zadrugam odvzete.

Lani ob praznovanju občinskega praznika ste prejeli zlato plaketo. Se še spominjate občutkov ob tem?

R. Mlinarič: Občutki so bili in so še danes mešani. Nimam rad, če me nekdo hvali, pa tudi sam tega rad ne delam. Zato mi je tudi sedaj bilo nekako nerodno govoriti o mojih funkcijah, delu, uspehih. Vedno sem se želel izogniti, če se je le dalo, takšnim ali drugačnim priznanjem. Vedno mi je bilo žal, če sem ga dobil samo jaz, saj nikoli ničesar nisem delal sam. Vedno so bili z mano še drugi in ti so si prav tako zaslužili košček tistega priznanja, oziroma lansko leto plakete.

Pa še to bi rad povedal, kar mi že dolgo leži na duši. Jaz bi plaketo podelil Občini Gornji Mihaljevec, in to že davno. Leta 1945, po velikem granatiranju naših krajev, smo se morale v 24 urah preseliti vse družine iz Središča, Grab, Obreža in Godencev. Vsaka družina na svojem vozu - le z najpotrebnejšo hrano in oblačili. Pri vsaki hiši v občini Mihaljevec so sprejeli pod streho po eno družino. Ker se jim doslej ni še nihče kakorkoli javno zahvalil, menim, da bi to bilo potrebno storiti.

Če bi vas kdo, ki vas ne pozna, vprašal po vašem značaju, kako bi se opisali?

R. Mlinarič: Jaz sem vedno zelo umirjen, nikoli se ne razburjam, rad sem vesel. Prijaznost in skromnost sta moji lastnosti in za mene sta »mali« in »veliki« človek enako velika.

Bi povedali morda še kaj, česar vas nisem vprašala?

R. Mlinarič: Vesel sem vidnega napredka v naši novi občini.

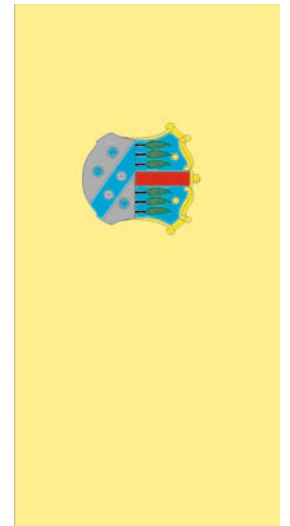
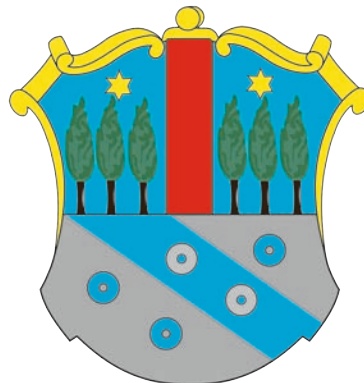
Jurij Borko, župan občine Središče ob Dravi

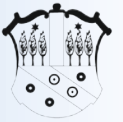
Odlok o grbu in zastavi

V letu 2008 smo sprejeli Odlok o grbu in zastavi občine Središče ob Dravi. Odločitev, da ohranimo stari grb, ki smo ga dobili iz zgodovinskega arhiva iz Gradca, je bila soglasna. Grb ima od tistega, ki ga poznamo od prej, le nekoliko drugačen ščit, atributi v grbu pa so popolnoma enaki. Na osnovi sprejetega grba in zastave smo naročili nove občinske, pa tudi državne in evropske zastave, ki bodo dobavljene do občinskega praznika. Zastave bomo izobešali ob praznikih v vseh krajih občine, dobila pa jih bodo tudi vsa društva in ustanove v občini. Zastave bodo lahko kupili tudi naši občani.

Grb občine Središče ob Dravi

Zastava občine Središče ob Dravi

Milena Milosavljevič

Zlati poroki v Središču ob Dravi

V soboto, 19. julija 2008, sta obeležila 50 let skupnega življenja Antonija in Drago Žarkovič z Grab.

Zlatoporočenca Antonija Žarkovič, rojena Koter, in Drago Žarkovič sta se poročila 7. junija 1958 v Središču ob Dravi.

V zakonu sta se jima rodili dve hčerki, danes pa ju razveseljujejo vnuk, vnukinja in pravnuk, ki jih imata zelo rada.

Drago je nekaj časa delal v tujini, po vrnitvi domov in vse do upokojitve pa je bil zaposlen v nekdanjem trgovskem podjetju Zarja v Ormožu. Antonija je vsa leta gospodinjala in delala na domači kmetiji. Že več kot četrto stoletje z veseljem obdelujeta vinograd.

Drago je že veliko let aktiven član Lovske družine Središče ob Dravi.

Župan Občine Središče ob Dravi Jurij Borko jima je ob visokem jubileju izročil zlato listino občine in jima zaželel, da zdrava in zadovoljna preživita še veliko skupnih let.

V soboto, 31. januarja, sta obeležila zlato poroko Marija in Vincenc Krničar.

Zlatoporočenca Marija Krničar, rojena Zadavec, in Vincenc Krničar sta se poročila 31. januarja 1959 v Središču ob Dravi.

V zakonu sta se jima rodili hčerki Lidija in Andreja, danes pa ju razveseljujejo vnukinje Rebeka, Ivana in Nika ter vnuk Lovro.

Marija in Vincenc živita v Ptuj, kjer sta bila zaposlena pred upokojitvijo. Na svoje domače kraje Grabe, Obrež in Središče sta še vedno čustveno vezana in se z veseljem vračata med svoje drage.

Župan Občine Središče ob Dravi Jurij Borko jima je ob visokem jubileju izročil zlato listino občine in jima zaželel, da zdrava in zadovoljna uživata še veliko skupnih let.

Občina Središče ob Dravi

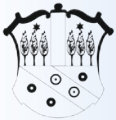
Prva poroka v letu 2009

V januarju je bila prva letošnja poroka mladoporočencev iz naše občine. Dne 3. 1. 2009 sta se poročila Maja Šulek in Boštjan Zemljič s Slovenske c. 44 v Središču. Slavnostni obred je potekal v poročni dvorani ormoškega gradu, protokolarni del pa sta opravila župan Jurij Borko in matičarka Albina Lukner.

Mladoporočencema želimo srečen zakon.

Mladoporočenca Maja Šulek in Boštjan Zemljič

Zlatka Marčec

»Ženske – umetnice življenja ...«

Na predvečer praznika so obreški gasilci letos že četrtič zapored pripravili srečanje v počastitev dneva žena.

Že ob vstopu v lepo okrašeno in ogreto dvorano Doma kulture v Obrežu se je začutilo sproščeno in prijetno vzdušje. V kratkem uvodu v program smo si osvežili poznavanje izvora in pomena praznovanja, nadaljevanje pa je potekalo z nekoliko romantičnim pridihom. Vodja tamburaške skupine Zlate strune iz Miklavža pri Ormožu Julije Đurasek je vsem ženam in dekletom zaigral na strune srca, saj nas je ob predstavitvi pesmi popeljal v umetniške vode. Dotaknil se je pomena, ki so ga imele ženske v zgodovini pri ustvarjanju nepozabnih del v kiparstvu, slikarstvu, literaturi in predvsem glasbi. Del, ki so nastala iz hrepenenja moškega po ženski.

Tudi »točke« ostalih izvajalcev so nedvomno plod neke ljubezni: dekleta iz plesne skupine so pokazala izredno gibčnost in občutek za ritem, Vid Munda je povedal ljubko pesmico, Maja Filipič, Špela Kumer in Matic Horvat pa so nas razvneli z igranjem na harmonike. Lep nastop s simpatično koreografijo so izvedli otroci iz plesnega krožka in 2. razreda osnovne šole Središče. V programu ni manjkal

tudi skeč. Seveda pa organizatorji niso pozabili na voščilo zbranim dekletom in ženam in zahvalo g. Zorca vsem, ki so se za izvedbo programa zares potrudili. Posebna zahvala je bila namenjena učiteljicam središke osnovne šole: Jasni Munda, Antoniji Filipič, Sonji Kosi, Dragici Ivanuša in Lidiji Palčič, ki so se zelo potrudile, da so pripravile otroke na nastop. Zahvala velja tudi staršem za vso skrb pred izvedbo programa.

Prireditve se je nadaljevala z druženjem in zabavo.

Ob letošnjem praznovanju smo se vsaj nekoliko dotaknili tudi vloge ženske, o kateri običajno ob tovrstnih priložnostih ne govorimo: o ženski - kot navdihu in motivu za moške ustvarjalce. Zato naj zapis zaključim z nekaj iskricami, ki so bile izrečene pri omizju v veselem delu druženja:

»Ženske ste umetnice življenja; moškim dopuščate prepričanje da vladamo, vladate pa ve. Moški izbiramo, smo pa v resnici izbrani od vas. Moški smo močni, a nas nemalokrat stre nežno žensko bitje ...« Mogoče pa je v tem delček skrivnosti življenja in uspešnega sobivanja!

ZAHVALA

Sklad vrtca je bil ustanovljen pred tremi leti - z namenom, da zbira sredstva za nakup nadstandardne opreme v vrtcu in omogoča izvedbo nekaterih nadstandardnih programov, ki si jih sicer ne bi mogli privoščiti.

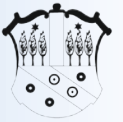
Doslej smo z zbranimi sredstvi uredili nov zunanji peskovnik, kupili otroške pelerine, klaviature, televizor, omogočili vsem otrokom brezplačni lutkovno-gledališki abonma, kupili zunanje klopi in mizice ter zagotovili nastop dveh gostov na zaključnih prireditvah vrtca (čarodeja in glasbenega animatorja).

Naš naslednji cilj je nakup večjega zunanjega igrala. Del sredstev zanj so že prispevali donatorji, del sredstev pa bomo zbirali s prostovoljnimi prispevki na dobrodelni prireditvi, ki bo to pomlad in z načrtovanim boljšim sejmom igrač in otroške opreme.

Zahvaljujemo se vsem donatorjem, ki so nam v letu 2008 stali ob strani:

- Splošna mehanična dela Sebastjan Jakl s.p.
- Krap d.o.o.
- Orodjarstvo Igor Sever s.p.
- Slog interier d.o.o.
- Mizarstvo Avgust Ozmeč s.p.
- Strojno ključavničarstvo Kolarič Marjan s.p.
- Kopija-nova d.o.o.
- Going d.o.o.
- Komunalno podjetje Ormož d.o.o.
- Vodovodne inštalacije in splošna zidarska dela Franc Škorjanec s.p.

Jasna Munda, vodja vrtca

Maja Botolin Vaupotič, podpredsednica Medobčinske LAS

Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti na področju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž (LAS)

Kaj je lokalna akcijska skupina - LAS?

Glede na to, da se človek nekemu pojavu lahko bolj učinkovito zoperstavi kot skupina, se je na osnovi vedenj in znanj ter priporočil Svetovne zdravstvene organizacije (WHO, 1991) uveljavila oblika organiziranosti, ki združuje strokovnjake, zainteresirane posameznike in družbene skupine, ki imajo za skupen cilj zmanjšati škodo, ki jo povzroča uživanje drog. Glavna naloga LAS naj bi bila koordinacija vseh članov LAS, da usklajeno delujejo. S tem je zagotovljen celosten in sočasen pristop k problemu. LAS nenehno opozarja družbeno skupnost na nevarnosti in hkrati sproža družbeno ukrepanje prek vseh svojih sestavnih delov.

Cilji LAS so lahko kratkoročni in dolgoročni

Kratkoročni: analiza trenutnega stanja v okolju, kratkoročni ukrepi na področju uživanja drog, angažiranje vseh sposobnih strokovnjakov in drugih subjektov pri preprečevanju uživanja drog.

Dolgoročni: temeljita analiza stanja, spremljanje razvoja odvisnosti v določenem okolju, sprotne prilagajanje aktivnosti stanju na terenu in ugotovitvam v analizah, izdelava strategije zmanjšanja uporabe drog, izdelava strategije zmanjšanja škode zaradi uporabe drog, strategija razvoja promocije zdravega življenja.

Naloga slovenskih LAS

V Sloveniji je bilo do konca leta 2004 evidentiranih 54 LAS. Vse pa so se ustanovili zlasti iz potrebe po preventivnih dejavnostih, ki bi naj preprečevale nadaljnje širjenje napačne rabe in zlorabe drog in omejile naraščanje števila zasvojenih ter zaradi (od 1992. leta dalje) ugotovljenega epidemičnega značaja zasvojenosti na posameznih območjih. Zato so si zadale naloge:

- bolje prepoznavati problematiko na območju občine,
- ustrezno informirati javnost o stanju glede drog na območju in v zvezi s tem izdajati didaktični in propagandni material,
- usposabljanje kadre za delo na področju bolezni odvisnosti in preventive,
- pospeševati in usklajevati razvoj različnih preventivnih projektov, ki kakor koli omogočajo zmanjšanje rabe drog (organiziranje posvetov, predavanj, taborov, kulturnih prireditev, razstav ipd),
- pridobivati posameznike in družine za bolj kvaliteten način življenja,
- organizirati dejavnosti za koristno izrabo prostega časa mladih,
- ustanoviti posvetovalna telesa v občinah.

Medobčinska LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž

LAS je medsektorsko koordinativno telo, ki deluje na območju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, z namenom delovanja in sodelovanja strokovnjakov različnih področij (šolstva, zdravstva, socialnega varstva, policije idr.), koordiniranjem preventivne dejavnosti v omenjenih občinah na področju zlorabe drog. Prvič je bila LAS imenovana s sklepom župana leta 1998. Sedež LAS je na RKS, Območnem združenju Ormož, Ptujška 8 f.

Naloge in cilji so opredeljeni v sklepu o imenovanju LAS:

- koordinacija in angažiranje vseh sposobnih strokovnjakov in drugih subjektov pri preprečevanju uživanja drog,

Predstavitve rezultatov ankete o uživanju alkohola in drugih drog v Središču
(Foto: Maja Botolin Vaupotič)

- strategija razvoja promocije zdravega načina življenja v občini v sodelovanju z drugimi organizacijami in društvi za razvoj ponudbe zdravih prostočasnih aktivnosti za otroke in mladostnike,
- spremljanje razvoja odvisnosti in analiza trenutnega stanja v okolju,
- sprotne prilagajanje aktivnosti stanju na terenu in ugotovitvam v analizah,
- seznanjanje prebivalstva in izobraževanje izvajalcev preventivnih programov v zvezi s prevencijo zasvojenosti.

Člani LAS so bili imenovani s sklepom županov treh občin: Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž:

1. Stanislav Ivanuša, dipl. varstvoslovec, Policijska uprava Maribor
2. Maja Botolin Vaupotič, prof. biologije, RKS OZ Ormož
3. Olga Popov, viš. med. sestra, Zdravstveni dom Ormož
4. Marjan Škvorc, univ. dipl. psiholog, Osnovna šola Velika Nedelja
5. dr. Aleš Friedl, univ. dipl. psiholog, Psihiatrična bolnica Ormož
6. Marina Novak, dipl. soc. delavka, Center za socialno delo Ormož
7. Aleš Kosec, mag. farmacije, Lekarna Ormož
8. Jasna Munda, prof. defektologije, Osnovna šola Središče ob Dravi
9. Renata Bezjak, prof. nemščine in sociologije, Gimnazija Ormož
10. Robert Skuhala, dipl. zdravstvenik, Zdravstveni dom Ormož
11. mag. Bojan Šinko, univ. dipl. psiholog

Sprejem programa in pridobivanje sredstev

Program dela sprejmejo in potrjujejo župani.

Za izvajanje programa si LAS pridobiva sredstva:

- iz proračuna občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž,
- iz javnih razpisov ministrstev,
- s pridobivanjem sredstev od sponzorjev, donatorjev.

Delo v letu 2008 je potekalo v štirih sklopih:

1. Organizacija:

- okrogla miza v mesecu boja proti zasvojenosti (november) – izvedbe v vseh treh občinah;

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

- na željo posameznih šol smo sodelovali pri organizaciji in izvedbi predavanj z zdravstveno-vzgojnimi vsebinami;
- sodelovanje članov LAS na počitniških taborih, ki so jih organizirale druge organizacije;
- otroški počitniški tabor - »Trije kralji 2008«;
- naravoslovne in zdravstveno-vzgojne delavnice za predšolske otroke v vrtcih Velika Nedelja, Podgorci, Kog, Središče ob Dravi, Ivanjkovci in Ormož (delavnice potekajo tedensko, vse šolsko leto);
- obveščanje in osveščanje javnosti prek medijev - objava člankov o aktivnostih LAS, obeležitev dni po koledarju Svetovne zdravstvene organizacije, sodelovanje članov LAS v radijskih oddajah na temo odvisnosti;
- izvedba šestega mladinskega raziskovalnega tabora »Ormož 2008«;
- izvedba prvega počitniškega hokus-pokusa v sodelovanju z Mladinskim centrom Ormož.

2. Strokovne povezave:

- posveti z drugimi LAS-i;
- sodelovanje z drugimi inštitucijami v občinah, ki se ukvarjajo s problematiko odvisnosti (Psihiatrična bolnišnica, Center za socialno delo, Zdravstveni dom);
- sodelovanje z drugimi inštitucijami v občinah, ki izvajajo programe za mlade (Mladinski center, Rdeči križ);
- pospeševanje in usklajevanje razvoja različnih preventivnih projektov, ki kakorkoli omogočajo zmanjševanje rabe drog;
- sodelovanje članov LAS v zdravstveno vzgojnih aktivnostih šol.

3. Strokovno izobraževanje:

- udeležba predstavnikov LAS na seminarjih in konferencah,
- strokovna ekskurzija članov LAS v Škocjanu na Dolenjskem in ogled skupnosti Cenacolo.

4. Drugo delo LAS: vodenje dokumentacije, izdelava zapisnikov, izdelava programa dela in poročila o delu, nabava nove literature, urejanje strokovne knjižnice za potrebe članov LAS-a, nakup in razdeljevanje zdravstveno-vzgojnega gradiva - zloženke, plakati in druga gradiva po koledarju zdravstveno vzgojnih aktivnosti, urejanje oglasne deske v Gimnaziji in zdravstveno - vzgojnih kotičkov v vrtcih in šolah, nakup in razdeljevanje zloženek na temo kajenja in alkohola v vrtcih, izdaja biltena LAS – 10 let, izdaja publikacij, ki promovirajo delo LAS, sodelovanje z mediji (lokalni radio, KTV, Štajerski tednik ...).

Maja Botolin Vaupotič

Ustno zdravje kot pomemben del splošnega zdravja

Krajevna organizacija Rdečega križa Središče ob Dravi je v petek, 30. januarja 2009, v sodelovanju z Območnim združenjem Rdečega križa Ormož organizirala zdravstveno-vzgojno predavanje za svoje občane. Ob tej priložnosti je Pavla Šterman, diplomirana medicinska sestra iz Zdravstvenega doma Ormož, predavala o pomenu ustnega zdravja in povezavi med ustnim ter sistemskim zdravjem. Med obolenji je izpostavila parodontalno bolezen, ki se najpogosteje razvije po 40. letu starosti. Nanjo pa vplivajo tako zunanji kot notranji dejavniki. Dejavniki, ki

poslabšajo stanje obzobnih tkiv, so kajenje, hormonske spremembe, stres, sladkorna bolezen. Največji vzročnik pa so bakterije, ki se kopičijo v zobnih oblogah in jih je potrebno redno odstranjevati. Predavateljica je s pomočjo modelov nazorno pokazala, kako moramo pravilno očistiti ustno votlino, in predstavila pripomočke, ki jih pri tem uporabljamo. Kljub (pre)skromni udeležbi se je v nadaljevanju predavanja med predavateljico in udeleženci razvil prijeten in predvsem poučen razgovor, ob katerem so prisotni ugotovili, da je ustno zdravje izrednega pomena, saj lahko pride zaradi nezdravljenih vnetij v ustni votlini tudi do srčnega infarkta, možganske kapi, prezgodnjega poroda, pljučnih obolenj ter oslabitve imunskega sistema.

Pavla Šterman je predavala o ustnem zdravju ter o pomembnosti redne in pravilne nege ustne votline (foto: MBV)

Nina Žnidarič

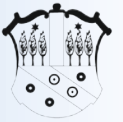
Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku

»Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat' dan ...« so v petek, 6. februarja, v Sokolani svečano zadoneli glasovi mladinskega pevskega zbora Osnovne šole Središče ob Dravi in s tem naznanili začetek proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, ki sta jo v sodelovanju pripravili občina in šola. Celotna proslava je bila posvečena spominu in delu našega največjega poeta, Franceta Prešerna.

Navzoče je nato pozdravil napovedovalec, učenec devetega razreda, Sašo Janušič, ki je spretno povezoval posamezne točke programa. Mladinski pevski zbor je pod vodstvom zborovodkinje Dragice Cvetko in ob klavirski spremljavi Gorazda Premuše nato zapel še dve Prešernovi pesmi, in sicer Strunam in Pod oknom. Med pesmima pa so nam učenci šolskega recitacijskega krožka pod mentorstvom učiteljice Nine Žnidarič pričarali usodo in hrepenenje lepe Vide ob odlični plesni kulisi devetošolk.

»Če obstaja navišja gora, najdaljša reka, najgloblje morje in najdražji kamen, tako gotovo obstaja tudi najlepša beseda«, so v nadaljevanju razmišljali učenci gledališkega krožka in nam pod vodstvom učiteljice Zdenke Dogša odigrali gledališko igro, v kateri so se odpravili po svetu, da bi našli ravno to – najlepšo besedo.

Mnogi so si vzeli čas in na ta način sooblikovali slovenski kulturni praznik v spomin na našega največjega pesnika Franceta Prešerna, ki ga praznujemo vsako leto ob njegovi smrti. Od tedaj je pesnik za generacije Slovencev mnogo več kot zgolj eden iz vrste domačih literatov. Časi se spreminjajo, Prešernove Poezije pa ostajajo kot čvrsta skala neminljive lepote besedne umetnosti.

Kristina Pajek

Novoletni koncert središke godbe

Godba na pihala Središče ob Dravi je na štefanovo, 26. decembra, pripravila že tradicionalni Novoletni koncert. Godbeniki so odigra-

li skladbe, ki so jih vse leto pripravljali za Martinov koncert. Oba omenjena koncerta sta pokazatelja celoletnega dela glasbenikov. Posebnost noveletnega koncerta so bile skladbe, ki so jih godbeniki izvedli skupaj z vokali. To je bila novost tako za poslušalce kot za godbo. Ob spremljavi »pleh muzike« so zapeli Aleksandra Kranjc, Renata Horvat in Milan Bratuša.

Seveda ne smemo pozabiti omeniti pestrega programa. Poleg skladb, ki so jih popestrili vokali, so bile izvedene tudi resnejše, denimo "Ave Maria" Johanna Sebastiana Bacha. Godbeniki so izvedli skladbe, ki so pognale kri po žilah, takšna je skladba Jamesa Swearingena "When kings go forth", pa tudi nekaj takšnih, ki so nas zazibale v romantično vzdušje - "Music" in "My way". Seveda niso pozabili na tradicionalne skladbe, ki vedno najbolj navdušijo občinstvo. Odigrali so "Gremo na Štajersko" Emila Glavnika, "Avsenik mix" in domačo "Središko koračnico".

Godbeniki so s koncertoma pokazali svoje znanje, pripravljenost in ljubezen do glasbe, ki jih družijo ter jim daje zagon za uresničevanje novih izzivov.

Danica Žerjav

Na snemanju silvestrske oddaje NA ZDRAVJE

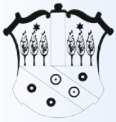
Je že res, kar govorijo starejši ljudje: kar se zgodi spontano, torej brez priprav, je najbolj sproščeno in ostane v najlepšem spominu. Gospa Marta Gregorc, ki je tod prav gotovo znana po delavnicah ročnih del in dobrot iz krušne peči, je dobila vabilo naj s svojimi dobrotami in z ljudskimi pevci pride na snemanje silvestrske oddaje Na zdravje. Povabila je prav nas, obreške ljudske pevce. Hitro so stekle priprave. Tudi me smo spekle nekaj dobrot. Za vaje pa ni bilo časa. Treba je bilo organizirati samo še prevoz. Prevoznik je bila naša predsednica s kombijem. V torek, 17. decembra, smo »natovorili« vso prtljago v kombi in odrinili v deževno Ljubljano. V večernih urah smo prišli na cilj, Marta se je javila odgovornim, nakar smo vse potrebno znosili v dvorano, oziroma studio. Hitro smo pripravili mizo in jo obložili z dišečimi dobrotami. Ni manjkalo pečenek, potic, raznih krapcev, buhtelnov, keksov, kruha, sadnega kruha, mesa iz tünke z zaseko. In še marsikaj je bilo na pogrnjeni mizi. O, ko bi videli, koliko radovednih in lačnih obrazov se je zgrnilo okrog nas! Sploh niso mislili na snemanje, le na dobrote, ki so bile na mizi. »Kaj pa boste s tem, ko bo snemanja konec?« se je oglasil nekdo. Marta je odvrnila: »To pa bomo še videli.« Pustili smo jih, naj si oči kar pasejo. Mi smo vsi veseli povedali, od kod smo. Za dobro voljo smo natočili malo rujne kapljice, za dobro vzdušje pa še zapeli. Ta glavni, Jože Potrebuješ, je naznanil, da se bo snemanje začelo. Pridruži se nam Marjan Šarec kot kmet Serpentinšek, po njegovem nastopu zapojemo eno kitico pesmi in enominutni kader z nami se zaključijo. Preveč je dišalo z mize, da bi mogli nadaljevati s snemanjem. Čukov Jože odobri vsej ekipi 25-minutni odmor, češ da ob tako obloženi mizi res ni moč nadaljevati dela.

Kako pa sploh snemalni studio zgleda? Snemanje je bilo v dvorani, ki ni niti malo zgledala tako, kot je to pozneje videti v oddaji. Skromna scena s stopniščem in steno, kjer piše na veliko NA ZDRAVJE, na levi strani stopnišče z balkonom s strašnima Jožetoma, pa še kake tri štiri metre praznega prostora. In to je vse. Nato pa kamere, kabli, luči in en kup ljudi, ki ti na snemanju dajo občutek, da to delaš za publiko, ki je tam, da ne zreš v gole kamere. Res dobra pogruntavščina!

Nekaj časa smo še ostali na snemanju kot statisti, nato pa smo se zadovoljni odpravili nazaj v deževno noč. Proti domu. Porabili smo debelih dvanajst ur za enominutni kader v silvestrski oddaji. A to je doživetje, ki ga zlahka ne pozabiš. Torej še enkrat »NA ZDRAVJE«.

Obreške ljudske pevke z Jasno in Boštjanom v silvestrski oddaji Na zdravje

Simon Zorec, poveljnik PGD Obrež

Izobraževanje gasilcev

Kot marsikaj je tudi gasilstvo taka dejavnost, ki zahteva kar nekaj znanja, da je lahko kos marsikateri nalogi, ki jo gasilci v današnjem času opravljamo. Na žalost je tako, da gasilci ne gasimo samo požarov, ampak opravljamo še najrazličnejša dela, ki mogoče ne spadajo na področje gasilstva, vendar jih z veseljem in odgovorno opravljamo. Seveda pa, če želimo določena dela opravljati, moramo biti tudi primerno usposobljeni in izobraženi. Zato smo se v letu 2008 trudili in na koncu nam je le uspelo izpeljati tako imenovani nadaljevalni tečaj za gasilca, s katerim si član gasilskega društva pridobi primerno teoretično in praktično znanje, da lahko opravlja naloge, ki nam jih gasilska služba dodeljuje. Izobraževanje gasilcev se deli v tri sklope, in sicer: temeljno izobraževanje, s katerim si gasilec pridobi čin v gasilstvu, potem je dopolnilno izobraževanje, s katerim si gasilec pridobi naziv specialnosti ter tretje permanentno izobraževanje, s katerim gasilec obnovi svoje znanje. Kot sem že v uvodu omenil, je ta tečaj za gasilca težko organizirati, saj rabiš primerne prostore in zadostno število kandidatov. V mesecu novembru 2008 smo v novo nastali Gasilski zvezi Središče ob Dravi s pomočjo Gasilske zveze Ormož izpeljali ta tečaj. Za udeležbo na tečaju so seveda tudi določeni pogoji, kdo se lahko tečaja udeleži. Na tečaju lahko sodeluje član gasilskega društva, ki ima status pripravnika, torej je star med 16 in 18 leti in ima opravljen osnovni tečaj za gasilca, ali pa kandidat, ki je star 18 ali več let in ima prav tako opravljen osnovni tečaj za gasilca, s pogojem, da od opravljenega osnovnega tečaja za gasilca ne sme preteči več kot dve leti do začetka nadaljevalnega tečaja. Tečaja se je udeležilo 46 gasilcev iz gasilskih društev omenjenih zvez ter ga uspešno opravilo 42 gasilcev, ki so si pridobili čin gasilec. Med njimi lahko najdemo dve gasilki in sedem gasilcev iz PGD Obrež ter tri gasilke in pet gasilcev iz PGD Središče ob Dravi. Teoretični del tečaja je potekal v prostorih PGD Obrež, praktični del pa v prostorih Kulturnega doma v Obrežu. Preverjanje znanja je bilo ustno, za pristop na izpit pa je kandidat moral obiskati vsaj 70 % predavanj na zastavljene teme ter opraviti praktične vaje, ki so potekale z gasilci - inštruktorji v že omenjenem prostoru.

Nadzor nad tem izobraževanjem izvaja poveljnik Gasilske zveze Središče ob Dravi Damijan Vesenjaj. Teoretični del so opravili predavatelji iz GZ Ormož, saj mi v novo nastali zvezi še nimamo svojih predavateljev, trudimo pa se, da bomo tudi ta kader v doglednem času izobrazili. Pogoji so dokaj visoki, saj si je potrebno pridobiti čin višji gasilski častnik in opraviti specialnost za predavatelja. V letošnjem letu je en gasilec iz naše zveze že sodeloval na sprejemnih testiranjih za višjega častnika, v prihodnjem letu pa, upam, da se mu bo še kdo pridružil, saj nam ta kader višjega gasilskega častnika manjka za gasilce, ki delamo na nivoju gasilske zveze.

Ob izobraževanju, ki ga izvajamo na nivoju GZ Središče ob Dravi, bomo izobraževali še na nivoju Podravske regije, v katero smo tudi včlanjeni. Tam bomo izobraževali gasilce za naziv specialnosti »mentor mladine«, kar nam ogromno pomeni pri izobraževanju in uvajanju mladih gasilk in gasilcev. Prav tako bomo na nivoju regije izobraževali še specialnost »sodnik gasilsko športnih disciplin«, kar nam tudi v naši zvezi manjka, saj rabimo tovrsten

kader, da lahko organiziramo občinsko tekmovanje v gasilsko športnih disciplinah. Zraven specialnosti pa na nivoju regije že izobražujemo pet gasilcev za čin vodja enot oziroma gasilski častnik. Teh pet gasilcev je uspešno opravilo prvi del izpitov in se že pripravljajo na drugi del, v katerem je poudarek na praktičnem delu in izdelavi operativnega načrta in taktične naloge, ki jo mora vsak kandidat izdelati, da lahko uspešno opravi tečaj za vodjo enot. Nadzor nad izobraževanjem na nivoju regije izvaja regijski poveljnik.

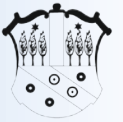
Ostal pa nam je še tretji nivo izobraževanja, izobraževanje, ki poteka na nivoju Gasilske Zveze Slovenije; izvaja pa se na Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na lgu pri Ljubljani. Tam se izvajajo vsa izobraževanja, ki jih nadzoruje poveljnik GZ Slovenije. Mi bomo tam izobraževali za čin višji in visoki gasilski častnik. Glavno izobraževanje pa bo potekalo na specialnostih, kot so nosilec dihalnega aparata, notranji napadalec, tehnični reševalec, reševalec ob nesrečah z nevarno snovjo, inštruktor, predavatelj ...

Zraven vseh izobraževanj, ki jih moramo izvajati za opravljanje gasilske službe, pa poteka še seveda obnovitev znanja, ki si ga gasilec pridobi s specialnostjo. To mora opraviti, ko mu pretečejo tri leta po opravljenem osnovnem znanju, je tako imenovano permanentno izobraževanje, s katerim gasilec obnovi svoje znanje ter izmenja izkušnje z gasilci drugih društev. Vsaka obnovitvena znanja se izvajajo na lgu pri Ljubljani. Letos bomo poslali kar nekaj gasilcev, da obnovijo svoje znanje s področja »nosilec dihalnega aparata«. Kot vodja izobraževanja na GZ Središče ob Dravi sem zadovoljen, da se kandidatke in kandidati z zanimanjem in voljo udeležujejo izobraževanj s področja gasilstva. Upam, da se bo tak tečaj v kratkem ponovil na nivoju GZ Središče ob Dravi.

Vabim pa tudi vse zainteresirane oziroma tiste, ki jih gasilstvo vsaj malo zanima, da se nam pridružijo v naših vrstah, ker če nas bo več, lažje bomo opravljali naloge v gasilstvu in lažje bomo določene zadeve izpeljali do začrtanega cilja. Če kogarkoli kaj več zanima v zvezi z gasilstvom ali včlanitvijo v gasilsko društvo, sem na voljo na številki 031 576 695.

Z GASILSKIM POZDRAVOM - NA POMOČ!

**Prijetne
velikonočne praznike
voščimo!**

Silva Marčec

Odprto pismo prometnemu ministru

Spoštovani gospod minister!

Živim v manjši slovenski občini ob hrvaški meji. Predvidevam, da ste za Središče ob Dravi že KDAJ slišali. Omenijo nas včasih v poročilih o čakalnih dobah za prestop državne meje. Omenili so nas tudi, ko je pokojni predsednik Janez Drnovšek prebral knjigo našega rojaka Martina Kojca. Martin Kojc se je rodil v Središču ob Dravi leta 1901. Gimnazijo je končal v Mariboru in kot filozof, psiholog, parapsiholog in pisatelj delal v Avstriji, Nemčiji in na Nizozemskem. Med drugo svetovno vojno se je vrnil v rodno Središče in tu umrl leta 1978.

Njegovo knjigo Razsvetljeni človek sem prebrala in se na 37. strani spomnila na vas. Ker vem, da ste trenutno obremenjeni z vsemi mogočimi in nemogočimi prometnimi težavami in vam ne upam predlagati, da bi knjigo v celoti prebrali, vam bom iz knjige prepisala le tisto vsebino, o kateri, menim, bi veljajo temeljito razmisliti... MARTIN KOJCI; RAZSVETLJENI ČLOVEK, stran 37.

Navajam:

Samo pogledjmo na ta nori čas, v katerem živimo.

Danes se bojujemo proti vsemu mogočemu, da bi tako preprečili nesreče.

Plavamo tako rekoč v morju nezaupanja.

Menimo, da nam lahko že vse škoduje.

Povsod vidimo samo slabo in tudi računamo na to, da se nam bo dogajalo samo slabo.

Primer: Nekdo želi narediti vozniški izpit:

Najprej mora vaditi vožnjo. Mora na zdravniški pregled. Ko dobi potrdilo, da je njegovo zdravstveno stanje dobro, se mora s tem potrdilom prijaviti na vozniški izpit. Če ga naredi, dobi dovoljenje za vožnjo.

Po drugi strani pa se lahko nekdo drug, ko doseže določeno starost, brez kakršnegakoli dovoljenja usede na navadno kolo ali na kolo s pomožnim motorjem in se odpelje, kamor ga veseli. Ali ni to čudno? Ali morda kolesarja pri vožnji varujejo višje sile in ali se voznik avtomobila, ki je stalno izpostavljen nesrečam, le-tem res lahko izogne samo z različnimi komisijami in zdravniškimi pregledi?

Ali ni to znak popolnega nepoznavanja duhovnih zakonov življenja? Ali nimata voznik avtomobila in kolesar enakih možnosti za srečno vožnjo?

Od česa so odvisne te možnosti?

Od njune duhovne naravnosti in od ničesar drugega, ne glede na to, da eden potrebuje vozniški izpit, drugi pa ne.

Ali ne bi bilo bolje to temeljito preučiti in vse dosedanje praktične izkušnje o vožnji prenesti na duhovno podlago?

Namesto da bodoči vozniki opravljajo vse te tako imenovane »materialne teste«, ali jih ne bi bilo bolje prešolati v duhovnem smislu in jih s tem narediti varnejše in bolj razsvetljene?

Nesreče na cestah, ki so postale že nekaj vsakdanjega, bi se s tem zagotovo zmanjšale in končno postale prava redkost.

Se bo to že kmalu zgodilo?

Gospod minister, naj vam na koncu omenim samo še to, da je Martin Kojc to napisal še v prejšnjem tisočletju. Bil je res nekaj posebnega.

Lepo vas pozdravljam in si želim, da bi vas to pismo vzpodbudilo k razmišljanju o navedenem ...

Obrežanka (Obrež je vas v občini Središče ob Dravi)

Lidija Lukman

Plavali smo... Plavamo... Plavali bi...

Plavanje je celosten šport, ki skladno razvija in oblikuje telo. Je športna dejavnost z najmanjšim številom stranskih učinkov, primerna za vse starostne skupine: od dojenčkov do starostnikov. Zaradi vodoravnega, ležečega položaja telesa v vodi in zaradi zakonitosti, ki delujejo na telo (navidezne breztežnosti človeškega telesa v vodi), celotni skelet ni pod vplivom velikih obremenitev. Zato je plavanje primerno tudi za starejše in težje ljudi, paraplegike, spastike, ljudi s prirojenim izpahom kolkov. Koristno je kot korektivno sredstvo pri delih v različnih prisilnih položajih, ki jih zahteva sodobna mehanizacija, kot za korekcijo nepravilnih telesnih drž. Ob primerni obremenitvi ga terapevti priporočajo za rehabilitacijo po poškodbah in boleznih (srčnem infarktu, izpahu kolkov, različnih okvarah hrbtenice).

Plavanje izvajamo za vse generacije za raznovrstne potrebe. Pomeni nam naj bližnjico do zdravja, rekreacijo, igro, zabavo.

Pokrit zimski bazen pri gimnaziji v Ormožu je v zimskem času - od novembra do marca - na razpolago predšolskim in osnovnošolskim otrokom za učenje, utrjevanje in preverjanje plavanja, kot tudi za igre v vodi ali za obisk savne.

Pred izgradnjo pokritega bazena v Ormožu smo na naši osnovni šoli vrsto let sistematično reševali probleme učenja plavanja zelo različno. Nekoč smo organizirali šole v naravi za učence tretjega ali četrtega razreda na morju. Po en teden ali kasneje pet dni smo plavali v Ankaranu, več let zapored v Pacugu in Krkinem zdravilišču v Strunjanu, v hrvaški Savudriji. S šolami plavanja smo zaključili v Strunjanu, na nekdanji lokaciji »kombinatovega« počitniškega doma. Morje nam je bilo večinoma naklonjeno. Idealne pogoje za plavanje smo imeli v bazenu v Strunjanu. Delež plavalcev je bil vedno izjemno visok. Spomini na plavalne šole v naravi so prijetni. V bodoče bomo koristili možnosti za učenje plavanja v neposredni bližini. Pred leti nas ni spravilo v zagato preverjanje plavanja v petem in sedmem razredu. Z veseljem smo sporočali podatke o večinoma stoodstotnem znanju plavanja na šoli v Središču. K temu cilju težimo še vedno. Preverjanje je postalo v devetletki obvezno za šestošolce. Vsi naši šestošolci zanesljivo plavajo že od uvajanja preverjanja za to starostno kategorijo.

Da dosegamo takšne trenutne rezultate v plavanju, je posledica kontinuiranega dela z otroki. Plavajo že najmlajši. Tudi otroci iz vrtca so letos obiskovali plavalni tečaj ves teden! Bilo je zelo naporno, a so vsi z veliko truda zmogli.

Prvi, drugi in četrti razred so se odločili za enotedensko plavanje. Za to so namenili ure redne športne vzgoje in športni dan. Tretji razred je opravil obvezni 20-urni plavalni tečaj. Dodatno so plavali učenci prve triade, ki tekmujejo za športno značko (Krpan, Zlati sonček). Učencem od petega do devetega razreda smo ponudili ure plavanja v okviru redne športne vzgoje, v okviru tretje ure športne vzgoje v zadnji triadi in kot športni dan za šestošolce (za preverjanje plavanja). Večina učencev in učiteljev je bila z obsežnim projektom zelo zadovoljna. Zelo zadovoljni pa smo bili tudi z rezultati!

Zavedamo se, da brez zagnanosti učencev, podpore staršev, učiteljev in nenazadnje brez razumevanja lokalne skupnosti, plavanja v takšnem obsegu ne bi mogli izpeljati. Vsem se zahvaljujemo!

Pa še ta pomislek: živimo ob Dravi; ljudje ob naši reki so se od nekdanj ponašali kot odlični plavalci. Ohranjajmo to tradicijo in vzpodbujajmo plavanje po naših močeh tudi naprej!

Jasna Munda, vodja vrtca

Decembrska prireditve

Decembra 2008 je, tako kot že vrsto let, potekala v Sokolani prireditve za naše najmlajše občane. Nanjo so bili vabljeni otroci od prvega leta starosti do vključno prvega razreda.

Najprej so si ogledali predstavo priznanega Gledališča Ku-kuc iz Lendave Medvedje sanje. Medo Gundi je skupaj z otroki in lisico Darinko spoznal prave skrivnosti prazničnih dni. Ugotovil je, da so prazniki lepši kot katere koli medvedje sanje, zato se je odločil, da bo v prihodnje prestavil svoje zimsko spanje. Bližalo se je novo leto.

Po končani predstavi so otroci z veselim petjem in glasnim vzklikanjem priklicali tudi dedka Mraza, ki je vsakemu izmed njih izročil darilo. Prireditve je omogočila občina Središče ob Dravi, pri pripravi in izvedbi le-te pa sta sodelovala Vrtec Navihanček pri Osnovni šoli Središče ob Dravi in Društvo prijateljev mladine Središče ob Dravi.

Foto: Roman Orešnik

Jasna Munda, vodja vrtca

Veseli december med Navihančki

V Vrtcu Navihanček pri Osnovni šoli Središče ob Dravi se vse leto trudimo, da bi otrokom in njihovim staršem ponudili bogate in raznovrstne dejavnosti. Tako redni program vzgojno-izobraževalno-varstvene dejavnosti razširjamo z različnimi obogatitvenimi programi, kot so npr. skupna srečanja, razstave, prireditve, interesne dejavnosti, tečaji, projekti, lutkovno-gledališke predstave, odprta vrata, ... Občasno povabimo k tem dejavnostim tudi otroke, ki ne obiskujejo vrtca, in njihove starše ter širšo javnost.

Še posebej skrbno načrtujemo za naše male navihančke decembrske dejavnosti. Nekatere med njimi so že tradicionalne, druge pa novosti, vse pa praznično obarvane.

V decembru 2008 nas je najprej obiskal Miklavž. Otroci so si očistili čevlje, se trudili biti pridni vse dni v letu, on pa jih je razveselil s suhim sadjem in obvezno šibo.

V vsaki skupini je bilo organizirano skupno srečanje otrok in staršev. Na ta srečanja so bili povabljeni tudi otroci, ki ne obiskujejo vrtca in njihovi starši. Najmlajši, mali navihančki, in najstarejši, modri navihančki, so izdelovali praznične okraske in okrasili smrečico. Otroci srednje skupine, navihančki, pa so si skupaj s starši pričarali škratovo deželo.

Vrata vrtca smo odprli tudi takrat, ko je Družinsko gledališče Kolenc nastopilo z gledališko predstavo Lučka.

Pred božičem smo pripravili praznično kosilo. Otroci so sodelovali s svojimi predlogi že pri pripravi jedilnika in pomagali pri pripravi

prazničnega pogrinjka. Hrana je bila slovesno servirana in okrašena, obrok ob svečkah pa je izvrstno teknil tudi tistim, ki običajno niso najboljši jedci.

Tudi tokrat smo, kot že nekaj let zapovrstjo, prevzeli organizacijo in izvedbo občinske decembrske prireditve za otroke, stare od prvega leta do vključno prvega razreda.

Vrhunec decembrskih dogodkov v vrtcu pa je bil za mnoge obisk dedka Mraza.

Ves mesec je bil bogat s petjem prazničnih pesmi, s poslušanjem čarobnih pravljic, z izdelovanjem božično-novoletnih okrasov in čestitk, s pripravo sladkih prigrizkov, z ustvarjanjem zanimivih risbic, z veselim rajanjem (tudi v pižamah) ...

Naši navihančki so pogrešali le tisto, česar jim nismo mogli pričarati. Sneg!

Jasna Munda, vodja vrtca

Dedek Mraz v vrtcu

Decembrski dnevi so se počasi iztekali. Bližalo se je novo leto. Zadnji dnevi v letu so bili polni živahnih dogajanj v vrtcu in zaznamovani z veselim pričakovanjem. Otrok v vrtcu nas je bilo nekoliko manj kot običajno, vendar nam ni bil dolgčas.

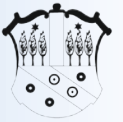
Ravno smo posedli, utrujeni od prednovoletnega rajanja, ko je nekdo potrkal na vrata igralnice. Skozi steklo na vratih smo zagledali sive lase in sivo brado, v nas pa so zrle dobrohotne oči. Vstopil je star mož v ovčjem kožuhu, opiral se je na palico, na ramah pa je nosil velik koš, iz katerega so kukali različni paketi. Mi, starejši otroci, smo ga seveda takoj spoznali in vzklikali: »Dedek Mraz, dedek Mraz!«, mlajši pa so nas, tako kot vedno, posnemali: »Dedek Mlaz, dedek Mlaz!« Radovedno, a malce plašno, smo si ga ogledovali, ko nas je nagoovoril in nam pripovedoval o krajih, iz katerih je prihajal ... Z veseljem smo ugodili njegovi prošnji in mu zapeli pesem, saj veste, tisto: »Siva kučma, bela brada ...«, on pa nas je razveselil z darili, v katerih so bile različne knjige. Le te bomo lahko vse leto prebirali v vrtcu.

Ob slovesu nam je obljubil, da nas bo obiskal tudi v prihodnje leto, če bomo seveda pridni. »Bomo, bomo«, smo mu brez pomišljanja zagotovili. In je šel, da obišče še otroke drugod po svetu.

Tistega dne po kosilu je trajalo nekoliko dalj časa kot običajno, da smo se pogreznili v spanec. Komaj smo čakali, da bomo staršem lahko povedali, kdo nas je obiskal. Če nam ne bi verjeli, smo se za vsak primer še fotografirali. Pogledjte!

Foto: Jasna Munda

Robert Novak, član RD Godeninci

Sankanje Rekreacijskega društva (RD) Godeninci v Mislinjskem grabnu

Tudi letos smo se člani RD Godeninci odpravili na sankanje. Odzvali smo se povabilu Turističnega društva Mislinja, ker so bila naša skupna druženja prav prijetna.

Zbirališče je bilo na dvorišču našega predsednika Darka Kocjana. Nekaj udeležencev pa »smo pobrali« še spotoma. Po prvem jutranjem okrepcilu in kratkem kramljanju smo se odpravili za odhod. Opremo smo naložili v kombi Oljarne Središče ob Dravi, udeleženci pa smo se peljali s kombijem PGD Središče. Ker za vse ni bilo prostora v kombiju, je bilo na startu tudi nekaj osebnih avtomobilov. Na pot smo se kljub mrzlemu jutru odpravili okrog 8. ure. Potovanje je potekalo v prijetnem vzdušju in v veselem pričakovanju prvega spusta. Pred prihodom na cilj smo se pri –13 stopinjah na parkirišču ene od tamkajšnjih gostiln okrepcali z malico in s toplimi napitki. Ob prihodu na sankališče nas je pričakal topel in pri srčen sprejem članov turističnega društva Mislinja. Po kratkih pozdravnih nagovorih smo bili vsi udeleženci pripravljeni. Potrebno je poudariti, da nas je bilo na sankališču največ z našega konca.

Sankače in opremo so naložili na traktorske prikolice ter odpeljali na hrib. Proga teče po vijugasti gozdni cesti, ki vodi tudi do nekaj

počitniških hiš. Ko smo se znašli na progi, so nas še enkrat opozorili na varnost in sledil je spust. Za vse nas je bilo zelo zabavno, ker takrat na našem koncu še ni bilo dovolj snega. Zaradi kar precejšnje hitrosti na posameznih delih proge je bilo možno slišati tudi različne krike in vzklike. Nekajkrat so nas odpeljali prav na vrh, kjer je bilo lepo sončno vreme in že kar prijetno toplo.

Na cilju pa so nas pričakali naši gostitelji. Izpod šotora se je že vil vonj po kuhanem vinu, toplem čaju in hm... po kuhani domači klobasi. Spodaj so prodrli sončni žarki samo do polovice hriba, zato je bila najvišja dnevna temperatura le –8 stopinj. Med tistimi, ki niso šli vedno na hrib, se je zraven ognja razvnela prijetna debata. Pogovori so seveda stekli tudi o nadaljnjih skupnih druženjih. Sklenili smo, da bo naše sankanje v Mislinjskem grabnu postalo tradicionalno.

Čas je v prijetnem druženju zelo hitro tekel in približeval se je poznen popoldan. Četudi smo bili mi najbolj oddaljeni, smo se dokazali kot najbolj vztrajni in seveda ostali na prizorišču prav do konca. Sledil je še pozdrav z gostitelji in seveda obljuba, da se čim prej zopet srečamo. Tokrat mogoče na našem koncu. Čakala nas je še pot domov in zaslužen počitek v domači postelji.

Cvetna poljana

Po cvetni poljani se dekline sprehaja,
rožice trga, da šopek naredi;
veselo prepeva, daleč odmeva,
prelepe pomladi se veseli.

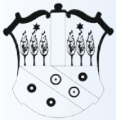
Pa pride naproti mladi fantič,
vriska in poje veselo kot ptič;
pri deklici mladi on se ustavi,
jo lepo pozdravi in takole ji pravi:
»Oj deklica lepa, oj deklica mlada,
zakaj pa trgaš to cvetje lepo?
Žalostna potlej bo ta poljana,
ko cvetja na njej več ne bo.«

Mu deklica mlada tako govori:
»Ti, fantič prelepi, kaj misliš si,
da bo oskrunjena cvetna poljana,
če tebi jaz šopek naredim!«

Takrat pa fantič veselo zavriska,
da sliši se daleč tja do vasi;
si deklico mlado na prsi pritiska,
z objema je svojega več ne izpusti.

S tem poljskim se cvetjem ljubezen je vnela,
na cvetočo poljano ostal je spomin.

Alojzija Lukner

Lidija Lukman

Zimska rekreacija

Zima. Sneg. Led. Mraz ali pa tudi ne. Večkrat zelene kot bele se nam ponujajo zime v zadnjem času. Prinašajo veselje, razposajenost, a tudi nevarnost . . .

Veselje za najmlajše otroke, ko lovijo v dlani snežinke ob prvem sneženju ali naredijo snežaka na domačem dvorišču. Veselje za tiste starejše osnovnošolce, ki oprezajo za vogalom šole, da s kepami zasujejo razposajene deklice in jim tako na poseben način izkazujejo pozornosti. Starejši fantje oprezajo tudi za mlajšimi fanti. Kepe niso edina oblika snega, ki so ga deležni običajno šibkejši, včasih je »šopanje« s snegom popestritev zimske zabave. Nekateri sprejmejo igro, drugi se boječe umaknejo, če kdaj zimsko veselje in razposajenost prerasteta mejo zmernosti.

Odrasli imamo različne kriterije glede zime. Ko smo v vlogi voznikov, delavcev na prostem ali tistih, ki morajo odmetavati sneg, si

Foto: Renato Horvat

je prav nič ne želimo. Enako - če nas pritiskajo k tlom leta, mogoče tudi zdravje, če je naša mobilnost otežena . . .

Ko pa se pojavimo v vlogi smučarja ali sankarja, smo navdušeni nad velikimi količinami snega.

Z družinskim člani in s prijatelji sestavimo načrt, kje in kako bi čim bolj ugodno izkoristili belo opojnost. Da bomo bolj zdravi, razgibani, v boljši delovni kondiciji! V žepe je potrebno seči kar globoko, saj se nam vsem dozdeva, da se cene na smučiščih vzpenjajo do pretiranih višin. Pa vendar: kateremu dopustu bi se lažje odreli ljubitelji smučanja in plavanja, zimskemu ali letnemu?

Slovenci smo smučarski narod. K temu nas vzpodbujajo naši znani smučarski tekači, alpinci, skakalci, deskarji. Veliko nas najde način, da pridemo do smučarske opreme, do bolj ali manj urejenih in varnih smučišč. Sodobna alpska smučarska oprema omogoča, da lahko smuča skoraj vsakdo. Skoraj vsakdo lahko teče na smučeh, ki je še primernejši, cenejši in varnejši način rekreacije. Vendar se vsi smučarji zavedajmo, da je varna oprema pogoj za ugodje na snegu. Poskrbimo za čelado! Spomnimo se, da na smučiščih veljajo pravila, ki jih za svojo varnost in varnost drugih moramo upoštevati. Nesreča na smučišču bi vsakomur skalila zimске užitke.

DRUŠTVO ZA TELESNO VZGOJO PARTIZAN Središče ob Dravi je za svoje člane in »zunanje« udeležence organiziralo – kot vsako leto – smučanje na Rogli in plavanje v Zrečah.

Smučarskim, plavalским, pohodniškim, sankarskim in tekaškim dogodivščinam na pot smo se podali v soboto, 17. januarja 2009, v jutranjih urah. Avtobus smo dobro napolnili, kakšen prost sedež bi pa se še našel. V Tepanju je bilo potrebno opraviti nekatere »nujne dolžnosti«, med seboj poklepetati, se pošaliti in s prijazno prisotnostjo prispevati k dobremu razpoloženju družine. Vožnja je letos že v dolini ob pogledu skozi okna ponudila zimsko idilo, še lepši prizori so se odpirali po hribih zreškega Pohorja.

V Zrečah so izstopili naši redni plavalci, upokojenci in šolarja. Poslušali smo šaljive namige o premraženosti smučarjev prejšnje leto, o toploti vode in ugodju poležavanja ob bazenu . . .

Trideset smučarjev je ostalo pri svojih odločitvah in nadaljevalo pot proti Rogli. Pričakalo nas je sonce, ki ni bilo velikokrat reden partner naših smučanj. Nasprotno – megla, veter, sneženje nas je spremljalo večkrat. Smučarji so v skupinicah zavijugali v dolino. Sankarji sta se predali užitkom na saneh, kasneje pa obiskali eskimsko vas in igluje. Na tekaških smučeh je par lovil prve letošnje tekaške korake ob progi, kjer so se pred tem merili asi smučarskega teka celinskega pokala.

Vsi smo bili izjemno dobre volje, ko smo se zbrali za odhod.

Dobro razpoloženi so se nam pridružili še plavalci. Sledila je vožnja do Tepanj, kjer smo opravili skupno analizo dneva in si obljubili, da se naslednje leto gotovo spet srečamo.

Takrat ste lahko med nami tudi Vi!

Smučali smo tudi osnovnošolci. Osemintrideset učencev od šestega do devetega razreda se je odločilo preživeti športni dan pri Treh kraljih. Spremljali smo jih predmetni učitelji, ki vsi brez izjeme zelo radi smučamo, a je bilo potrebno spremljati tudi učence nesmučarje na zimskem pohodu od Središča, Šalovcev, Vitana, Vodrancev, Godenincev do Središča. Hodili so po asfaltu, preizkušali so tudi manj trden teren. »Celec« je utrudljiva podlaga za še tako utrjenega pešca.

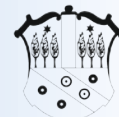
Smučarjem so se posvetili učitelji smučanja, ki so jih varno vodili po manj ali bolj strmih progah. Za skupinico sedmih smučarjev je bila ena od strmin prezahtevna, zato smo se morali v stilu smučarskih tekačev podati na manj zahtevne proge. Naporno! Še veste, kaj pomeni »štamfati«? Zmogli pa smo! Vsi!

Težave so lahko tudi z bordingom, če misliš, da je središki klanec že dobra osnova za prava smučišča. Pa na vlečnici se ni z bordingom prav nič enostavno drsati! Tako ostane najenostavnejše: peščiti na breg, bordati pa v »grabo«, ko se zasliši učiteljičin glas: »Lahko greš!«

Težav pa ni bilo za osmošolce in devetošolce, saj so utrjevali znanje lanskoletne smučarske šole. Le-ti so že lahko uživali.

Osnovnošolci ponujamo idejo, kako preživeti zimске počitnice: smučajte, hodite.

Na šoli se lahko pohvalimo s sicer skromno smučarsko opremo, ki smo jo nabavili iz šolskega sklada, nekaj opreme pa so podarili učitelji. Naše želje glede opreme bomo povedali kar na glas: ko bi le lahko kdaj zagotovili smučarsko opremo vsaj za en razred!

Dragica Florjanič

Sejem Turizem in prosti čas

Že peto leto zapored se je naše turistično društvo (TD) uspešno predstavilo na mednarodnem sejmu Turizem in prosti čas, od 22. do 25. 1. 2009 v Ljubljani, ki je privabil ok. 40.000 obiskovalcev. Na sejmu so se predstavile poleg Slovenije še Hrvaška, Avstrija, Italija, BiH, Srbija, Turčija ...

Tokrat smo se zopet povezali z Mariborsko turistično zvezo, ki je svoja društva z ostalimi zvezami društev in Turistično zvezo Slovenije predstavila v paviljonu »Jurček«.

Razen kulinarike in dobrih vin naših vinogradnikov smo obiskovalcem ponudili našo novo promocijsko zloženko »Med Dravo in goricami«. Le-to smo pripravili člani TD, finančno pa jo je podprla občina Središče.

Na sejmu smo bili ves čas bili aktivni: Dragica Florjanič, Nikolaj Govedič, Otilija Jambrovič, Helena Masten, Slavica Rotar in Vesna Žerjav.

Med obiskovalci na sejmu je bilo precejšnje zanimanje za naše kraje, zato menim, da smo s svojo predstavitvijo spet pritegnili pozornost. Z nastopom na sejmu smo dodali delček k odprtosti in bogatenju turistične ponudbe.

Dragica Florjanič

Pustna sobota v Središču

Turistično društvo Središče ob Dravi je tudi letos organiziralo v soboto, 21. februarja pustno povorko in sicer na lepo, sončno soboto. Pustovanja, ki je potekalo po že ustaljeni poti, se je udeležilo 26 skupin. Devet pustno norčavih in izvernih skupin so sestavljali učenci in učitelji osnovne šole, tri skupine mask so prišle iz središkega vrtca. Tradicionalno so se povorke udeležili otroci in vzgojiteljice iz vrtca s Koga ter učenci iz OŠ Stanka Vraza iz Ormoža. Razen skupinskih mask iz Središča, Obreža in Godenincev so se našega fašenka udeležile še skupinske maske s Pragerskega, iz Podgorca, Miklavža in Juršincev.

Letošnjo ocenjevalno komisijo so sestavljali Darja Hudin, Stanko Ivanuša, Nevenka Korpič, Valentin Odar in Franc Polič. Skupine so bile razdeljene v dve ocenjevalni kategoriji, in sicer v skupinske maske na vozilih in druge skupinske maske. Pri ocenjevanju je komisija upoštevala originalnost maske, izvedbo, nastop in njen estetski videz. Ob 14. uri se je po nagovoru napovedovalca Bojana Rajka ob živahnih zvokih središke godbe pričela 12. tradicionalna

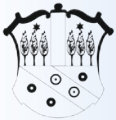

Biba lišpa

povorka mask. Za godbeniki, našemljenimi v Mozarte, so se zvrstile najprej »skupinske maske brez vozil«, nato pa še skupinske maske na vozilih. Po predstavitvi občinstvu in komisiji so se maske zbrale pred Sokolano. V dvorani je sledila še podelitev nagrad in priznanj vsem sodelujočim skupinam ter razglasitev najboljših treh skupin v vsaki kategoriji. Vse skupine so prejele nagrade. Prve tri najbolj ocenjene v vsaki kategoriji so bile nagrajene z nekoliko višjimi denarnimi zneski. Med »pohodnimi« skupinskimi maskami so najbolj prepričale »buče« iz OŠ Stanka Vraza, drugo mesto je zasedla Biba lišpa iz 5. razreda osnovne šole, tretje mesto pa je pripadlo »pastirjem« - središkim prvošolcem. V kategoriji skupinskih mask na vozilih si je prvo mesto prislužila skupina »kavbojcev« iz Središča, drugo mesto skupina iz Obreža, ki je prikazala »obreško menzo s kraljico«, tretja pa je bila prav tako skupina iz Obreža, gradila je že dolgoooo pričakovan pločnik na začetku te vasi. Poimenovala se je »delovna brigada Mūha« iz Obreža.

Prijetno sončno vreme je privabilo v naš kraj mnogo ljudi od blizu in daleč. V nežnem vetru so se plešoče pozibavali lampinjoni in

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

veselo oznanjali pustni čas. V tako okrašenem Središču so se številni obiskovalci res lahko navdušili nad zanimivo in pestro pustno povorko. Prepričani smo, da ni bilo obiskovalca, čigar oči ne bi zaznale in si zarisale v spomin najbolj vsečne maske.

Vse sodelujoče skupine so ob denarnih nagradah prejele še bogate praktične nagrade in priznanja za sodelovanje, kar je omogočila občina Središče in številni donatorji. Seveda se jim iskreno zahvaljujemo za pomoč. Ob slastnih krofih in čaju, s katerim smo pogostili vse sodelujoče v povorki, in zvokih domače glasbe, se je rajanje v Sokolani nadaljevalo do zgodnjih jutranjih ur.

Buče

Kavbojci

Obreška brigada se je na pustno soboto predstavila s svojo brigadirsko pesmijo:

Mi smo delovna brigada,
vsi iz naše smo vasi,
s krampom, motiko, lopato
gradili bomo pločnik si.

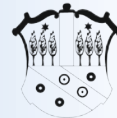
Pred leti so nam politiki pločnik obljubili, a te obljube še do danes niso izpolnili, zato smo mi odločno tako sklenili, da si ga bomo sami naredili.

Smo ustanovili delovno brigado, in s čisto lopato šli v parado, brez aneksa k pogodbi pristopili, samo, da pločnik bi lahko naredili.

Stari, mladi, brigadirji,
strumno stopimo v korak,
pokažimo vsem občanom,
kakšen mora biti vsak.

(Alojzija Lukner)

Samo Žerjav

Zgodba o panonskih hišah

Po vseh anketah, v katerih tuje turiste sprašujejo, zakaj se odločajo ravno za obisk naše države, zavzema visoko mesto odgovor: zaradi neokrnjenega podeželja. Ampak tu se postavlja vprašanje, ali je naše podeželje res tako idilično, kot ga slikajo v turističnih katalogih in na sejmskih promocijah?

Poglejmo malo podrobneje naše območje, v mislih imam območje med Dravo in Ljutomersko-ormoškimi goricami. Splošno znano je, da spada del Slovenskih goric, ki se nahaja v neposredni bližini naše občine, med najboljše vinogradniške lege. Tudi v svetovnem merilu. Nekateri pravijo temu območju tudi »slovenska Toskana«. Kar se tiče naravnih danosti, je primerjava popolnoma na mestu. Nekoliko se zaplete pri kulturni dediščini, ali če povem natančneje – čedalje bolj pereč problem tega območja postaja odnos do avtohtone podeželske arhitekture.

Obdobje zadnjega pol stoletja je obdobje odmiranja tradicionalne gradnje hiš, ki je najbolj izrazito prav v panonskem delu Slovenije. Če se boste kdaj odpravili recimo na Kras, boste opazili, da so majhne vasi ohranile večino kamnitih, zgledno urejenih hiš, na podlagi katerih gradijo svojo turistično ponudbo. Pa v naših gorih? Tu je vlak za kaj takšnega v veliki meri že zamujen. Ljudje so se (pre)pogosto odločali za rušenje starih hiš, čemur je sledila gradnja pravcatih »gasilskih domov«, v najslabšem primeru, v obliki kocke, ki se nikakor ne ujemajo s pokrajino, prepredeno z vinogradi. Država bi morala, vsaj na turistično pomembnejših lokacijah, kot so Ljutomersko-ormoške gorice, predpisati ostrejšo gradbeno zakonodajo in zaščititi tisti majhen del tradicionalnega podeželja, ki je še ostal.

V naši ravninski občini je stanje podobno. Edino, kar nam preostane, je, skušati ohraniti tisto, kar je ostalo. Mogoče bi bilo v prihodnje pametno razmisliti o ureditvi katere izmed (zapuščeni) tradicionalnih domačij v muzej na prostem. Posebno zanimivi so nizi starih domačij v Središču, ki se nizajo od Brega preko »placa« vse do Trnave; kar nekaj takih potencialnih lokacij pa je »na voljo« tudi v ostalih krajih naše občine. Mogoče se to nam, domačinom, ne zdi zanimivo, ampak večino turistov, ki iščejo mir na podeželju, naše »hiže f kluč«, »korožjoki«, »zdenci«, »škedji« ipd. še kako zanimajo.

Zanimiv je primer z Goričkega, od tamkajšnjih Angležev, ki se odločajo za nakup starih domačij in jih obnavljajo v tradicionalnem slogu. Spomnim se zgodbe nekega angleškega para. Domačini so se čudili, kako to, da 200 let stare razpadajoče hiše, ki sta jo kupila, ne porušita. Odgovorila sta jim: »Nimava srca, da bi 200 let staro hišo, s toliko zgodovine in zgodb, ki so skrite za njenimi zidovi, porušila. Morava jo obnoviti«. Bodimo v tem pogledu vsaj malo »angleži«.

Samo Žerjav

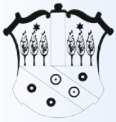
Povabilo v gozd

Kar zahtevna naloga je pred mano: prepričati vas, spoštovani bralke in bralci, da se odlepate od televizorja, računalnika, hladilnika, štedilnika, kavča (in branja Sredice) ... in se odpravite v gozd, na potep po »Zdravkovi poti«.

Sprašujete se, kdo za vraga je v tej zgodbi Zdravko. Zdravko Nemeč, stanujoč v hiši, na kateri piše Slovenska cesta 2 (Pomemben podatek, da boste vedeli, kje se krožna pot prične in tudi konča.), je navdušen obiskovalec in opazovalec in raziskovalec ... naših gozdov,

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

..... predvsem teh nad Središčem in Grabami. Nekega lepega dne se je odločil, da svojo utečeno pot po Marofu in sosednjih gozdovih uredi do te mere, da bo po njej mogoča sproščena hoja, v upanju, da se mu bodo v prihodnje pri njegovem potepanju pridružili ne le njegovi domači, ampak tudi ostali, hoje v naravi željni občani. In kjer je volja, je tudi pot. Prvi večji pohod je bil organiziran v maju 2008, ki se ga je udeležilo par ducatov pohodnikov. Zdravko si je potem zamislil daljšo in še bolj raznoliko pot, ki pa še uradno ni bila predana svojemu namenu. To se bo zgodilo predvidoma v letošnjem maju. Pot vodi tudi po šalovskih gozdovih. Najprej se vije skozi gabrove in hrastove gozdove, bolj ko gremo v srce Marofa, več je mešanega gozda. Tam prevladujeta borov, in na najlepšem odseku poti, ob potoku Črncu, gost smrekov gozd. Če ste doslej mislili, da je treba iti na Pohorje, da dobite tisti »pohorski« občutek, ste se motili. Posedanje pod smrekami, s pogledom na domovanje lisic (znane marofske lisiče luknje), nas pomiri in spodi vsakdanje skrbi nekam daleč v stran.

Edina pomanjkljivost poti bi utegnila biti ta, da ni označena s klasičnimi markacijami na drevesih. Ampak nič hudega! Sčasoma se bo prepoznavnost uhojene poti le še povečevala. Vsakdo, ki se bo odločil za hojo, bo pot brez težav našel in jo z lahkoto prehodil. Zaenkrat je pa priporočilo pisca tega članka, da se tisti, ki bi jo radi prvič ucvrli po Zdravkovi poti, dogovorite saj veste s kom (glej drugi odstavek!). Krajšo varianto poti (1 - 2 uri) gotovo lahko prehodi vsakdo. Za daljšo različico (3 - 4 ure) pa je priporočljivo vzeti s sabo kakšno platenko pijače ali pa kaj malega za pod zob. Če vas premami poležavanje ali pa morda branje knjige na kakšni jasi ali travniku ob gozdu – se čas pohoda bistveno podaljša.

Pomlad, sonce, gozdovi kličejo in vabijo! Ne preslišite njihovega klica!

Danica Perger

Čemaž (*allium ursinum*) – divji česen

Čemaž boste spomladi najlaže spoznali, ko vas bo nanj opozoril značilen vonj po česnu, je namreč njegov bližnji sorodnik.

Raste v nižinah ob potokih in rekah, v višjih legah pa v bukovih gozdovih. Rad ima vlažna tla. Med vsemi luki je izjemen po tem, da ima le dva pritlična pecljata široka lista. Med njima pokuka na plan koničasti socvetni popek, ki se nato, ko se na peclju dvigne nad liste, razpre v kroglasto belo socvetje. Iz cvetov se razvijejo krogličasti, sprva sočni zeleni plodovi. Med zorenjem se posušijo, nato pa iz njih padejo drobna črna semena.

Nabiramo vse po vrsti: najprej mlade in nato že razvite liste, popke in socvetja s peclji vred, mlade plodove. Ko dozori semena, nadzemni deli niso več užitni.

Čemaž vsebuje podobne sestavine kot česen. Med najvažnejšimi sestavinami so sulfidi, ki v telesu učinkujejo razkuževalno, razmaščevalno, spodbujevalno in sploh krepčilno. V listih so še flavonoidi, karotenoidi, seveda klorofil, pa še vitamini, rudnine ...

Čemaž je odlična hrana za učinkovitejšo presnovo in prebavo, spodbudilo jeter in žlez nasploh. Če ga uživamo redno, je zelo koristen za ožilje in dober pomočnik pri zaščiti pred aterosklerozo.

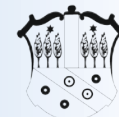
Po čemažu zadiši že zelo zgodaj, ko še sneg niti ne skopni povsem. Takrat pohitimo po prve, še tanke svetlozelene liste, ki jih dodajamo solatam vseh vrst. S tanko narezanimi listi potrosimo juhe in dušeno zelenjavo. S čim bolj drobno narezanimi ali zmletimi listi pripravimo namaz s skuto. Čemažev kis naredimo tako, da čemaževe liste namakamo dva tedna v domačem kislu v pokriti steklenici. Kozarce shranimo na temno in hladno mesto. Ko se kis navzame vonja po česnu, ga precedimo. Uporabljamo ga lahko pri skoraj vseh solatah.

Krompir s čemažem: Krompir operemo in ga spečemo ali pa skuhamo. Zmečkamo ga z vilicami. Na tako pripravljenem krompirju dodamo velik ščep drobno narezanega čemaža, zabelimo z bučnim oljem, solimo po okusu, dobro premešamo in jed je že pripravljena.

Na enak način lahko pripravimo riž, testenine, kuskus, kuhana cela žitna zrna vseh vrst ...

Pri nabiranju čemaža samo pazite, da ga ne zamenjate z vanežem, šmarnico, jesenskim podleskom.

Povabim vas, da ga pri prvem obiranju poiščemo skupaj.

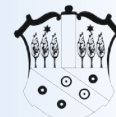

KOLENDAR PRIREDITEV V OBČINI SREDIŠČE OB DRAVI V LETU 2009

DATUM, URA	KRAJ PRIREDITVE	VRSTA PRIREDITVE	ORGANIZATOR, IZVAJALEC
30. 3. 2009 ob 19.00 uri	Dom kulture Obrež	Koncert folklorne skupine Kitka Istibanja Makedonija, v čast občinskemu prazniku	Odbor za prireditve pri občini
4. 4. 2009 ob 14.00 uri	Telovadnica OŠ	Turnir v košarki za pokal občine	DTV Partizan Središče ob Dravi
4. 4. 2009 ob 17.00 uri	Prostori strelskega društva	Tekmovanje z zračno puško za pokal občine	Strelsko društvo Središče ob Dravi
5. 4. 2009 ob 9.00 uri	Telovadnica OŠ	Tekmovanje v namiznem tenisu za pokal občine	DTV Partizan Središče ob Dravi
5. 4. 2009 ob 11.00 uri	Sokolana	Sprejem starejših občanov	Društvo upokojencev, OŠ Središče ob Dravi
5. 4. 2009 ob 14.00 uri	Slaščičarna Pri Rupertu	Tekmovanje v šahu za pokal občine	DTV Partizan Središče ob Dravi
9. 4. 2009 ob 9.00 uri	Pri Sokolani	Tekmovanje društev upokojencev v vrtnem kegljanju za pokal občine	Društvo upokojencev Središče ob Dravi
10. 4. 2009 ob 10.00 uri	Muzej	Odperta vrata muzeja	Občinski odbor ZZB Središče ob Dravi
10. 4. 2009 ob 12.00 uri	Pri spomeniku NOB	Slovesnost v spomin žrtvam	OŠ, OO ZZB, Odbor za prireditve pri občini
10. 4. 2009 ob 19.00 uri	Sokolana	Osrednja proslava ob občinskem prazniku	Odbor za prireditve pri občini
10. 4. 2009 ob 21.00 uri	Telovadnica OŠ	Odprtje razstave ob občinskem prazniku	Odbor za prireditve pri občini
11. 4. 2009 od 8.30 do 16.30	Sokolana	1. mednarodni turistični rally starih vozil Središče ob Dravi 2009	Društvo starih vozil Središče ob Dravi
11. 4. 2009 ob 19.00 uri	Na Strasu	Vuzmenka	Rekreacijsko društvo Stras
13. 4. 2009	Ob Črncu	2. pohod na velikonočni ponedeljek	DTV Partizan Središče ob Dravi
23. 4. 2009	Kope	Planinski izlet	DTV Partizan Središče ob Dravi
25. 4. 2009 ob 20.00 uri	Dom kulture Obrež	Pokaži kaj znaš	Mladinsko društvo Obrež
26. 4. 2009 ob 10.00 uri	Na Strasu	Baliranje za pokal občine	Rekreacijsko društvo Stras
26. 4. 2009 ob 14.00 uri	Rekreacijski center Godeninci	3. pohod po učni gozdni poti od Trnave do Drave	Rekreacijsko društvo Godeninci
30. 4. 2009 ob 16.00 uri	Trg talcev	Postavljanje mlaja	PGD Središče ob Dravi
30. 4. 2009 ob 20.00 uri	Gradišče	Kresovanje	TD Središče ob Dravi
1. 5. 2009	Na Jeruzalem	Kolesarjenje in pohod	TD Središče ob Dravi
1. 5. 2009 od 11.00 do 13.00	Sokolana	Postanek starodobniške karavane	Društvo starih vozil Središče ob Dravi

1. 5. 2009 ob 8.00 uri	Na Jeruzalem	Kolesarjenje	Rekreacijsko društvo Godeninci
3. 5. 2009 ob 13.00 uri	Po občini Središče ob Dravi	2. Florjanov pohod po mejah občine Središče ob Dravi	PGD Središče ob Dravi
5. 5. 2009	Sokolana	Srečanje z veterani DTV Partizan	DTV Partizan Središče ob Dravi
9. 5. 2009 od 12.00 do 18.00	Sokolana	Mercedes klasic v Središču ob Dravi	Društvo starih vozil Središče ob Dravi
19. 5. 2009 ob 14.00 uri	Po občinah Prlekije in Medžimurja	3. kolesarjenje po sedmih občinah Prlekije in Medžimurja	Rekreacijsko društvo Godeninci
24. 5. 2009 ob 9.00 uri	Na Strasu	Turnir v malem nogometu	Rekreacijsko društvo Stras
30. 5. 2009	Gasilski dom Središče	Srečanje žensk gasilk	Gasilska zveza Središče ob Dravi
5. 6. 2009 ob 13.00 uri	Godeninci	Igre brez meja	Rekreacijsko društvo Godeninci
14. 6. 2009	Šalovci	Vaške igre	DTV Partizan Središče ob Dravi
25. 6. 2009	Sokolana	Občinska prireditve ob dnevu državnosti	Odbor za prireditve pri občini
27. 6. 2009 ob 9.00 uri	Gasilski dom Središče	Tekmovanje v streljanju z zračno puško za pionirje	PGD Središče ob Dravi
27. 6. 2009 od 19.00 uri	Gasilski dom Središče	Vrtna veselica	PGD Središče ob Dravi
4. 7. 2009 ob 18.00 uri	Na Strasu	Nočni turnir v balinanju	Rekreacijsko društvo Stras
12. 7. 2009	Središče ob Dravi	Kolesarjenje od Drave do izvira Trnave	Rekreacijsko društvo Godeninci
15. 8. 2009	Središče (pri kapeli)	Sejem domače obrti	TD Središče ob Dravi
23. 8. 2009 ob 9.00 uri	Rekreacijski center Godeninci	Turnir v malem nogometu (veterani)	Rekreacijsko društvo Godeninci
30. 8. 2009 ob 14.00 uri	Na Strasu	Srečanje z duhovniki	Rekreacijsko društvo Stras
23. 10. 2009 ob 12.00 uri	Pri spomeniku NOB	Slovesnost ob dnevu spomina na mrtve	Osnovna šola Središče
24. 10. 2009 ob 18.00 uri	Sokolana	Večer ljudskih pesmi	Kulturno društvo Obrež
september	Trate	Mali nogomet za pionirje in mladince	Gasilska zveza Središče ob Dravi
jeseni	OŠ Središče	Odprtje prenovljenih prostorov OŠ Središče	Osnovna šola Središče ob Dravi
6. 11. 2009	Sokolana	Spominska prireditve ob 70-letnici smrti zgodovinarja, teologa in narodnega delavca dr. Franca Kovačiča	Zgodovinsko društvo Ormož
7. 11. 2009	Pred Sokolano	Martinovanje	TD Središče ob Dravi
28. 11. 2009	Gasilski dom Središče	Srečanje veteranov	Gasilska zveza Središče ob Dravi
december 2009	Vaški dom Grabe	Božično – novoletna razstava	TD Središče ob Dravi
5. 12. 2009	Sokolana	Odkritje spominske plošče in simpozij o dr. Vinku Brumnu	Zgodovinsko društvo Ormož
december 2009	Sokolana	Prednovoletna prireditve za otroke od 1. do 6. leta: predstava, prihod dedka Mraza, obdarovanje	OŠ Središče ob Dravi, vrtec
31. 12. 2009	Trg Središče ob Dravi	Silvestrovanje na prostem – na trgu pred občino	Občina Središče ob Dravi, društva, Odbor za prireditve

Servis Munda s.p.

Damjan Munda
Slovenska cesta 23
2277 Središče ob Dravi

tel: 02 719 00 26
mobi: 041/ 587 - 676
e-mail:
damjan.munda@amis.net

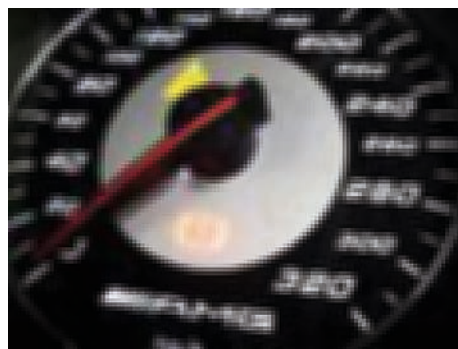
NOVO

Chip tuning

NOVO

Chip tuning

Popravilo elektronike
Popravilo in vzdrževanje motornih vozil
Predelava vozil
Avtoakustika

Frizerski studio *Moni*

Žensko, moško in otroško striženje.
Barvanje las in pramenov.
Fen-frizure in svečane pričeske.
Trajne in vodne ondulacije.
Ličenje s kozmetiko CARLO BAY.

Prodaja bio-ekološke kozmetike VILLA LODOLA.

Monika Kocuvan s.p.

Šolska ul.21, Središče ob Dravi
GSM:041-880 174, Tel:02/719 01 24

kemøn
ITALIAN HAIR FASHION

Frizerski Studio Moni ponuja kvalitetno lasno kozmetiko KEMON in bio-VILLA LODOLA ter kozmetiko za ličenje CARLO BAY.

Hvala za zaupanje !

F O T O L A Z A R

- FOTOGRAFIRANJE V ATELJEJU IN NA TERENU
- FOTOGRAFIRANJE ZA DOKUMENTE
- AMATERSKE STORITVE
- IZDELAVA VIZITK IN KOLEDARJEV
- REPRODUKCIJA STARIH FOTOGRAFIJ
- FOTOGRAFIRANJE BIRME IN OBHAJILA
- SITOTISK IN TAMPONTISK NA KULIJE, VŽIGALNIKE IN MAJICE

Obrež 48
2277 Središče ob Dravi
Tel. št.: 02/71 91 159

Lepota bivanja

- 3 tesnila
- 5 komor
- 76 mm

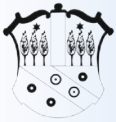
NOVO!

ventana
www.ventana.si

- okna (PVC)
- vrata (PVC, ALU)
- rolete (PVC, ALU)
- polkna (PVC)

brezplačna številka:
080 10 26

Štamberger d.o.o., Središče ob Dravi

ELEKTROSET

Trgovina na drobno,
elektroinstalacije, servis

Janežič Vekoslav s.p.

Grabe 20a
2277 Središče ob Dravi

E-mail : elektroset@volja.net
Telefon : (02) 719 13 48
Fax : (02) 719 13 48
GSM : (031) 564 002

Delovni čas:

Pon. - Pet. 9.00 - 16.00
Sob. 8.30 - 12.00

Prodajni program:

- elektromaterial, stikala
- žice, kablji
- električno ročno orodje
- svetilke, žarnice
- akustika
- bela tehnika
- mali gospodinjski aparati
- klimatske naprave
- kolesa
- računalniki in oprema

Program storitev:

- elektroinstalacije in meritve
- servis malih gospodinjskih aparatov
- servis bele tehnike
- montaža klimatskih naprav
- servis in previjanje elektromotorjev
- servis računalnikov in opreme

gorenje

SAMSUNG

Panasonic

CANDY

PHILIPS

SIEMENS

ZANUSSI

BOSCH

BOSCH

Podjetje **Agrotrg Ormož d.o.o.** v svojih prodajalnah

- ❖ **Trgovina AGRAR-MERKUR Središče ob Dravi** 02 719 15 45
- ❖ **Trgovina AGRAR-MERKUR Ormož** 02 741 64 20
- ❖ **Trgovina AGRAR-MERKUR Sveti Tomaž** 02 713 30 00

nudi v pomladnih mesecih svojim kupcem:

❖ **SEMENA:**

- koruze semenarskih hiš: Pioneer, Agrosaat, Syngenta. ...
- jarine: ječmen, pšenica, oves
- travno - deteljnih mešanic
- buč
- ostalih poljščin in
- vrtnin

❖ **SADIKE:**

- trsnih cepljenk
- zelenjave ter
- balkonskih in gredičnih rož

❖ **ZAŠČITNA SREDSTVA**

❖ **MINERALNA GNOJILA**

❖ **SUBSTRATE**

❖ **KORITA IN LONČKE**

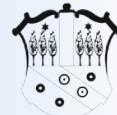
❖ **ROČNO ORODJE**

❖ **VRTNE KOSILNICE, MOTORNE KOSE ...**

❖ **FOLIJE, VRVICE ZA BALIRANJE ...**

Svoje jeklene konjičke lahko napolnite na naši **ČRPALKI** (02 741 64 26).

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA.

				HRIBOVJE NA ŠTAJERSKEM Z NAJVIŠJIM VRHOM ČRNI VRH (1543 m)		NAŠ ROJAK, PRAVNIK, KI JE DELOVAL V CELJU	POSLANEC V DRŽAVNEM ZBORU TROFENIK	ENAKI ČRKI	BOLEZEN ZARADI VDORA IKER TRAKULJE	KITAJSKI PISATELJ (YU), IZ ČRK: ACO	REKA V JUŽNI FRANCIJI		
				GOSTINSKI LOKAL, KJER SE STREŽE S PIJACAMI									
				OSEBA, KI GOVORI PO OVINKIH									
				ROMARSKO SREDIŠČE V BELGIJI						RONALD (OKRAJŠ.)			
				OTOK V IRSKEM MORJU						KORNER			
									MEDMREŽJE	RT V VZHODNI ŠPANIJI (IZ ČRK AON)			
EGIPTOVSKI FARAON Z ZNAMENITO PIRAMIDO PRI GIZI		NAŠ KRAJAN, PEDAGOG IN PISEC UČBENIKOV	ORNA ZEMLJA, ORNICA	NIZ. HITR. DRSALEČ SCHENK			SLOVENSKI EKONOMIST (RASTO)						
				KRONIKA									
OŠTEVANJE							1000 KG						
							ENOTA ZA JAKOST MAG. POLJA						
VNEMA, POLET					TV REALIZ. VODNIK			100					
					SLOV. POLITIK (JELKO)			KRADLJI- VEC					
SLOVENSKI NOGOMET. TRENER (BRANE)					SLOV. PESNIK (DRAGUTIN)						KRMILNA RASTLINA		
					TURŠKI IGRALEC (NEWROZ)								
PETER ERŽEN			VELIKA SKLEDA ZA MLEKO						RAJKO PIRNAT				
									TRN. DREVO Z BELIMI CVETOV				
MLADA SRNA						SL. PEVEC MANCINI							
						SPREMLJEV. BOGA EROSA							
AVTOR: JOŽE BORKO		TELUR		BOS. PESNIK SARAJLIC				KESANJE					
		GLAVNO MESTO KA- ZAHSTANA		PRITOK NILA V AFRIKI				BOSANSKA PEVKA UKRADEN					
SLOVENSKI ALPINIST IN GORSKI REŠEVALEC (JANKO)						ŽENSKO IME							
						JAJČEČE UŠI							
PENEČE SE VINO					SLOV. PEVKA (ALENKA)					LIČINKA MAISKEGA HROŠČA	AMERIŠKA UPRAVA ZA VESOLJE		
					ANGLEŠKO SVETLO PIVO								
SPREMLJE- VALEC PLANETA							KANADSKA PEVKA (CELINE)						
							SMUČI						
ANTON JANŠA			SL. IGRALEC RANER				AZIJSKA STEPSKA ANTILOPA						
							GLAVNI ŠTEVNIK						
PROGRES								LJUBLJAN- SKA GALERIJA					
ZNAMENJE EPILEPTIČ- NEGA NAPADA								TEŽJE BESEDE: BAZ, AŽMAN, EČO	KALCIJ				

Rešitev križanke – tri gesla iz osenčenih polj prepisite na dopisnico in jo pošljite do 30. aprila na naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi. Srečni izžrebanec prejme nagrado – barvanje las s striženjem in fen frizuro.

SREDICA je glasilo Občine Središče ob Dravi. Člani uredništva: Zdenka Dogša – glavna urednica, Samo Kočevar – tehnični urednik, Stanko Zebec, Anita Kosec, Zlatka Marčec in Jasna Munda. Lektoriranje: Majda Tkalec. Grafični prelom: Boris Prelog. Tisk: Ptujška tiskarna d.o.o. Ptuj. Naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na urednistvo@sredisce-ob-dravi.si. Fotografija na naslovnici: Zdenka Dogša.